

ALPAGUT

Turan Savaş Sanatı

RESMÎ YARIŞMA TALİMATI

Alpagut Yarışma Kuralları

Sürüm: 3.0 · Yürürlük tarihi: 19 Mayıs 2026 · © WAF 2026

AZ1010, Azərbaycan, Bakü, Nesimi ilçesi, Mikayıl Refili Sok. 32
Tel: +994 50 250 98 68 · office@alpagutfederation.org · www.alpagutfederation.org

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
DEĞİŞİKLİK GEÇMİŞİ.....	6
MADDE 1 — TERİMLER VE TANIMLAR.....	7
MADDE 2 — YARIŞMALARIN DÜZENLENMESİ.....	9
2.1. Amaç ve kapsam	9
2.2. Yarışma düzenleme yetkisi	9
2.3. Katılım şartları	9
2.4. Yarışmanın işleyişi.....	9
2.5. Yorum yetkisi.....	10
2.6. Tartı.....	10
MADDE 3 — MEYDAN.....	11
3.1. Amaç	11
3.2. Ölçüler ve bölgeler.....	11
3.3. Donanım şartları.....	12
3.4. Görevlilerin yerleşimi	12
MADDE 4 — RESMÎ KIYAFET	13
4.1. Amaç	13
4.2. Kıyafet şartları.....	13
4.3. Sporcunun donanımı	14
MADDE 5 — YARIŞMANIN YAPISI.....	15
5.1. Amaç	15
5.2. Alpagut disiplinleri.....	15
5.3. Yarışmanın genel kuralları	15
5.4. Eşitlik hâlinde galibin belirlenmesi.....	15
5.5. Video incelemesi.....	16
5.6. Çemberden çıkma.....	17
5.7. BÖLÜK (takım yarışması).....	17
5.8. Turnuva formatı	17
MADDE 6 — SINAYÇI HEYETİ.....	19
6.1. Amaç	19
6.2. Genel yapı	19
6.3. Görev tanımları	19
6.3.1. Baş Sınayıcı.....	19
6.3.2. Koordinatör (disiplin).....	19
6.3.3. Merkez Sınayıcısı	19
6.3.4. Masa Sınayıcısı.....	19
6.3.5. Süre Sınayıcısı.....	20
MADDE 7 — PUAN VE KARAR SİSTEMİ.....	21
7.1. Amaç	21

7.2. Ortak puan tablosu	21
7.3. Galibiyet türleri	22
7.4. KINAK (ceza puanı) sistemi	22
MADDE 8 — ALPAGUT DİSİPLİNLERİ	23
8.A.1. Maç süresi	23
8.A.2. İzin verilen teknikler	23
8.A.3. Yasak hareketler	23
8.A.4. Başa tekme vuruşlarının değerlendirilmesi (8–13 yaş)	24
8.A.5. Puan şartları	24
8.A.6. Disipline ilişkin notlar	24
8.B.1. Maç süresi	25
8.B.2. İzin verilen ve yasak teknikler	25
8.B.3. Başa vuruşlarda yaş sınırlamaları (ayakta)	25
8.B.4. Yer mücadelesinde yaş sınırlamaları	26
8.B.5. Ayakta mücadelede puan kuralları	26
8.B.6. Yer mücadelesinde puan	26
8.B.7. Boğma tekniklerinde yaş kuralları	26
8.B.8. Yere çarpma yasağı ve Sınaycının müdahalesi	27
8.B.9. Yerde izin verilen hareketler	27
8.B.10. Pes etme ve izin verilen kurtulmalar	27
8.B.11. Yasak hareketler	27
8.B.12. Koruyucu donanım	29
8.C.1. Maç süresi	29
8.C.2. İzin verilen ve yasak teknikler	29
8.C.3. Başa vuruşlarda yaş sınırlamaları (ayakta)	29
8.C.4. Puan şartları	30
8.C.5. Yasak hareketler	30
8.C.6. Koruyucu donanım	30
8.G.1. Maç süresi	31
8.G.2. İzin verilen ve yasak teknikler	31
8.G.3. Puan kuralları	31
8.G.4. Eklem kilitlerinde yaş sınırlamaları	32
8.G.5. Boğma tekniklerinde yaş kuralları	32
8.G.6. Yere çarpma yasağı ve Sınaycının müdahalesi	32
8.G.7. Yerde izin verilen hareketler	33
8.G.8. İzin verilen kurtulmalar	33
8.G.9. Yasak hareketler	33
8.G.10. Donanım	33
K KAÇUT DİSİPLİNİ — Taktik Kendini Savunma	34
8.K.1. Disiplinin niteliği ve amacı	34
8.K.2. Resmî Yörtemler	34
8.K.3. Yarışma kategorileri	34

8.K.4. Yarışma formatları ve süre sınırları.....	34
8.K.5. İzin verilen silahlar	34
8.K.6. Kıyafet ve donanım	35
8.K.7. Değerlendirme ölçütleri.....	35
8.K.8. Sınaycı Heyeti	35
8.K.9. Puan sistemi.....	36
8.K.10. KINAK sistemi.....	37
8.K.11. Gösterinin durdurulması.....	37
8.K.12. Galibin belirlenmesi	37
8.K.13. İtiraz usulü.....	37
MADDE 9 — GÜVENLİK, SAKATLIKLAR VE SAĞLIK PROTOKOLÜ.....	38
9.1. Amaç	38
9.2. Sağlık ekibi.....	38
9.3. On saniye kuralı	38
9.4. Sağlık müdahalesi süresi	38
9.5. Baş yaralanması (beyin sarsıntısı) protokolü	38
9.6. Nakavttan sonra zorunlu dinlenme süresi	39
9.7. Sakatlanan sporcunun durumu	39
9.8. Doping mücadelesi.....	39
MADDE 10 — RESMÎ İTİRAZ VE TEMYİZ.....	41
10.1. Amaç	41
10.2. İtiraz usulü.....	41
10.3. Temyiz.....	41
10.4. Temyiz Jürisi	41
MADDE 11 — HUKUKİ SORUMLULUK VE SİGORTA	43
11.1. Amaç	43
11.2. Katılımcının riski gönüllü olarak üstlenmesi	43
11.3. Federasyonun sorumluluğu	43
11.4. Zorunlu sigorta	43
11.5. Mücbir sebep.....	43
MADDE 12 — DAVRANIŞ KURALLARI.....	44
12.1. Amaç	44
12.2. Sporcuların yükümlülükleri.....	44
12.3. Antrenörlerin yükümlülükleri	44
12.4. Sınaycıların etik yükümlülükleri.....	44
12.5. Yasak davranışlar (bütün taraflar için).....	44
12.6. Seyircilerin davranışı.....	44
12.7. Yarışmanın dürüstlüğü	45
MADDE 13 — DİSİPLİN YAPTIRIMLARI	47
13.1. Amaç	47
13.2. Disiplin yaptırımlarının kademeleri	47
13.3. Ağır ihlaller (derhâl diskalifiye).....	47

13.4. Temyiz hakkı.....	47
MADDE 14 — SPORCUNUN KATILIM HAKKI VE MİLLÎ TEMSİL.....	48
EK 1 — YAŞ VE SIKLET KATEGORİLERİ	49
EK 2 — SINAYÇI KOMUTLARI VE TERİMLERİ.....	51
EK 3 — İTİRAZ / TEMYİZ FORMU	52
EK 4 — SINAYÇI HEYETİ KARAR FORMU.....	54
EK 5 — WAF ALPAGUT TELAFFUZ KILAVUZU VE HARF ÇEVİRİSİ TABLOSU	56

DEĞİŞİKLİK GEÇMİŞİ

Sürüm	Tarih	Değişiklik	Madde
1.0	2014	İlk yayım	Bütün maddeler
2.0	2023-05-17	Ana yapının güncellenmesi; terminoloji bölümünün eklenmesi	1–10
3.0	2026-04	Hukuki sorumluluk (M.11); davranış kuralları (M.12); disiplin (M.13); dopingle mücadele hükümlerinin genişletilmesi; tam hukuki standartlaştırma: kip fiilleri sistemi, tanımlanan terimlerin büyük harfle yazılması, Amerikan İngilizcesine göre tek tip yazım, kapağın uluslararası hâle getirilmesi, Ek 2'deki işaretlerin netleştirilmesi, Ek 3 ve Ek 4'ün federasyon düzeyindeki hukuki standarda göre baştan düzenlenmesi	Bütün maddeler

GİRİŞ

Bu Talimat, Dünya Alpagut Federasyonu (WAF) Yürütme Kurulu tarafından onaylanmıştır ve alpagut spor dalında düzenlenen bütün resmî yarışmalara — bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde — uygulanır.

Alpagut, Türk halklarının köklü tarihinden, savaşçı kültüründen ve geleneksel dövüş yöntemlerinden beslenen Turan savaş sanatının çağdaş spor biçimidir. Bu Talimat, alpagut spor dalının beş resmî disiplini kapsamında yarışma kurallarını, Sınayçı heyetinin yetkilerini, katılımcıların hak ve yükümlülüklerini, ayrıca yarışmalara ilişkin bütün idari şartları belirler.

Talimatın 3.0 sürümünden itibaren hukuki sorumluluk, davranış kuralları, disiplin yaptırımları ve genişletilmiş dopingle mücadele hükümleri bölümleri eklenmiştir. Bu Talimatın tek tip uygulanması, Federasyonun yayımladığı Sınayçı eğitimi ve uygulama belgeleriyle sağlanır.

Belge bilgileri	
Belgenin adı	Alpagut Resmî Yarışma Talimatı
Sürüm	3.0
Yürürlük tarihi	19 Mayıs 2026
Onaylayan	WAF Yürütme Kurulu
Uygulama dili	İngilizce (resmî metin); Türkçe metin çeviridir
Sonraki gözden geçirme	Her 2 yılda bir veya gerek görüldüğünde

MADDE 1 — TERİMLER VE TANIMLAR

Terminoloji kuralı: «-malıdır/-melidir» kipi zorunlu yükümlülüğü, «-abilir/-ebilir» kipi ise takdir yetkisini bildirir. Açıkça başka bir durum öngörülmedikçe aşağıdaki terimler bu Talimatta geçtiği her yerde aşağıdaki anlamı taşır:

Terim	Tanım
WAF	Dünya Alpagut Federasyonu — uluslararası yönetim kuruluşu
Talimat	Bu belge — alpagut yarışmalarını düzenleyen kuralların tamamı
Yarışma	Resmî alpagut etkinliği ve onun bütün organizasyon süreci
Maç	İki sporcu arasındaki tek resmî karşılaşma. Yarışma (etkinlik) içindeki tek karşılaşma birimi.
Yer mücadelesi	Maç sırasında iki sporcunun yerde sürdürdüğü teknik mücadele bölümü. «Yerde yarışma» veya «yerde maç» ifadelerinin yerine kullanılır.
Meydan	Yarışma alanı (MEYDAN).
Katılımcı	Yarışmaya kaydı yapılmış sporcu
BERKUT çemberi	Meydanın merkezinde bulunan 6 m çaplı dış çember
BÖRÜ çemberi	BERKUT çemberinin içinde bulunan 3 m çaplı iç çember
ÇORO	Sağ köşe — mavi kuşak
YORO	Sol köşe — kırmızı kuşak
SARGUT	1 puan — teknik üstünlük
ACAR	3 puan — nakdaun durumu veya 3 SARGUT'un birikmesi
UTKU	Galibiyet kartı — puan birimi değildir; maçın galibine verilir
KINAK	Ceza puanı — kural ihlali; ikinci SAKIN ile birlikte verilir (ikinci ihlal)
Nakdaun	Sporcunun bir vuruş sonucunda yere düştüğü, diz çöktüğü veya dengesini kaybettiği, ancak Sınaycının sayımı (10 saniye) içinde kalkıp maça devam edebildiği durum. = ACAR (3 puan). Nakavttan farkı: maç devam eder.
Nakavt	Sporcunun vuruştan sonra bilincini kaybettiği veya Sınaycının sayımı (10 saniye) içinde kalkıp devam edemediği durum. Maç derhâl biter; rakip UTKU ile galip ilan edilir. Nakdaundan farkı: nakavtta maç durdurulur.
Merkez Sınaycısı	Meydandaki Merkez Sınaycısı
Koordinatör	Masada bir disiplini yöneten Sınaycı; yarışmadaki nihai teknik yetki Baş Sınaycıya aittir
Antrenör	Sporcunun köşesinde duran antrenör
Takım temsilcisi	Yarışma sırasında takımı temsil etmeye yetkili kişi; bu görevi antrenör veya takım temsilcisi üstlenebilir. Madde 10.2 uyarınca İTİRAZ kartını kaldırma yetkisi vardır.
Çapan	Alpagut yarışma kıyafeti — siyah ceket + krem rengi pantolon
WADA	Dünya Anti-Doping Ajansı. WAF, Dünya Anti-Doping Kodu'nun imzacısı değildir. Federasyon dopingle mücadele kurallarına uyar ve imzacı olmaya hazırlanmaktadır.
Baş yaralanması (beyin sarsıntısı)	Travmatik beyin hasarı — nakavttan sonra zorunlu dinlenme gerektirir

Masa Sınaycısı	Masada, Koordinatörün yanında görev yapan Sınaycı; Merkez Sınaycısının kararlarını destekler, görüş ayrılığı olduğunda Koordinatöre bildirir. Dövüş disiplinlerinde Masa Sınaycısı geçerli teknik girişimleri ve meydan ihlallerini kaydeder.
Yörtem	KAÇUT disiplinde uygulanan resmî teknik dizi (form). Dokuz (9) resmî Yörtem belirlenmiştir — her derece için bir tane — ve üç ÜSTÜNGÜ'de gruplandırılmıştır: ALPATAÇ, BİLGİNALP ve YARĞAN.

MADDE 2 — YARIŞMALARIN DÜZENLENMESİ

2.1. Amaç ve kapsam

Bu Talimat bütün resmî alpagut yarışmalarının düzenlenmesini kurala bağlar ve Dünya Alpagut Federasyonu (WAF) tarafından akredite edilmiş bütün kuruluşlar için bağlayıcıdır. Bu Talimat aşağıdaki alanları kapsar:

- ❖ yarışmaların organizasyon, teknik ve sınavçılık kuralları;
- ❖ katılımcıların hak ve yükümlülükleri;
- ❖ güvenlik ve sağlık protokolleri;
- ❖ disiplin ve hukuki sorumluluk konuları.

Not: Bu Talimata aykırı yerel yarışma kuralı, WAF'ın onayladığı yarışmalarda uygulanmaz; uygulanan ulusal mevzuatın emredici hükümleri bunun istisnasıdır.

2.2. Yarışma düzenleme yetkisi

- ❖ Alpagut yarışmalarını yalnızca WAF tarafından akredite edilmiş üye kuruluşlar düzenleyebilir.
- ❖ Yarışmalar her yıl onaylanan faaliyet takvimine göre düzenlenir.
- ❖ Düzenleyici, yarışma yönergesini bütün olası katılımcılara yarışmadan en az otuz (30) gün önce göndermelidir.
- ❖ Bu Talimatta izinsiz değişiklik yapan düzenleyiciye WAF tarafından para cezası uygulanır. Cezanın tutarını WAF Disiplin Kurulu belirler. Karara karşı Madde 13.4 uyarınca temyiz yoluna gidilebilir.

2.3. Katılım şartları

- ❖ Düzenleyiciden resmî davet mektubunun alınması;
- ❖ Talimatın okunduğunun ve anlaşıldığının yazılı olarak onaylanması;
- ❖ Kayıt formunun, pasaport fotokopilerinin ve spor kazası sigortasının belirlenen süre içinde sunulması.
- ❖ Her katılımcı yarışmaya kabul edilmeden önce beden ve sağlık yönünden uygun olmalıdır; yarışma öncesi sağlık muayenesi raporu sunulmalıdır.
- ❖ Her katılımcı kendi sağlığından şahsen sorumludur.
- ❖ Reşit olmayan katılımcılar için velinin veya yasal temsilcinin yazılı izni zorunludur.
- ❖ WAF dopingle mücadele kurallarına uyulacağının yazılı olarak kabul edilmesi, katılımın zorunlu şartıdır.

2.4. Yarışmanın işleyişi

No	Aşama	Sorumlu taraf	Süre
1	Kayıt ve belgeler	Genel Sekreter	Yarışmadan ≥ 14 gün önce
2	Akreditasyon komisyonu	Baş Sınavçı + Yazman	Yarışmadan 1 gün önce
3	Tartı	Sağlık komisyonu	Maç günü, sporcunun ilk karşılaşmasından önce
4	Kura çekimi / fikstür	Genel Sekreter	Tartıdan hemen sonra
5	Açılış töreni	Organizasyon komitesi	Yarışma günü, sabah
6	Yarışmalar	Sınavçı heyeti	Fikstüre göre
7	İtiraz / Temyiz	Temyiz Jürisi	Maç biter bitmez
8	Sonuçların ilanı	Baş Sınavçı	Her turun sonunda
9	Kapanış ve ödül töreni	Organizasyon komitesi	Yarışmanın son günü

2.5. Yorum yetkisi

Bu Talimatın yorumlanmasında nihai yetki WAF Yürütme Kuruluna aittir. Bu Talimatta açıkça düzenlenmeyen konularda WAF Yürütme Kurulunun kararı kesin ve bağlayıcıdır; bu Talimatta ve WAF Tüzüğünde öngörülen temyiz hakları saklıdır.

2.6. Tartı

2.6.1. Tartı, sporcunun bildirdiği sıklet kategorisine uygunluğunu doğrulayan resmî işlemdir. Maç günü, sporcunun ilk karşılaşmasından önce yapılır. Tartının yeri ve saati yarışma yönergesinde önceden duyurulur.

2.6.2. Tartı hafif iç giysiyle yapılır; kadın sporcular spor şortu ve atletle tartılır. Çıplak tartılmak yasaktır. Giysinin ağırlığı dikkate alınır.

2.6.3. Tartıyı sporcuyla aynı cinsiyetten bir görevli yapar. Kadın kategorilerinde tartı ekibi tamamen kadınlardan oluşur ve işlem kişisel dokunulmazlığa saygı gösterilerek yürütülür. Genel gözetim Baş Sınaycıya aittir.

2.6.4. Sporcunun ağırlığı kategoriye uymadığında sporcu o sıklet kategorisinde yarışmadan çıkarılır. Daha üst veya alt kategoriye geçirilmesine izin verilmez. Bildirilen sıklete uygunluk sporcunun kendi sorumluluğundadır.

2.6.5. Tartıda sporcu geçerli kimlik belgesini, sağlık raporunu ve spor kazası sigortasını gösteren belgeyi sunar.

2.6.6. Reşit olmayanların korunması. 18 yaş altı kategorilerde kilo düşürmek — yapay zayıflama ve susuz bırakma — yasaktır. Bu yaş gruplarında sporcu tartıya yalnızca Yarışma Hekiminin yazılı izniyle kabul edilir. Kilo düşürme belirtileri gözlemlendiğinde Yarışma Hekimi sporcuyu yarışmadan çıkarabilir.

2.6.7. Tartı sonucu resmî tutanağa yazılır ve Baş Sınaycı tarafından imzalanır. Uygulama ayrıntılarını — ölçüm saatini, kabul edilen farkı, yeniden tartıyı ve tartı aleti standardını — Federasyon belirler.

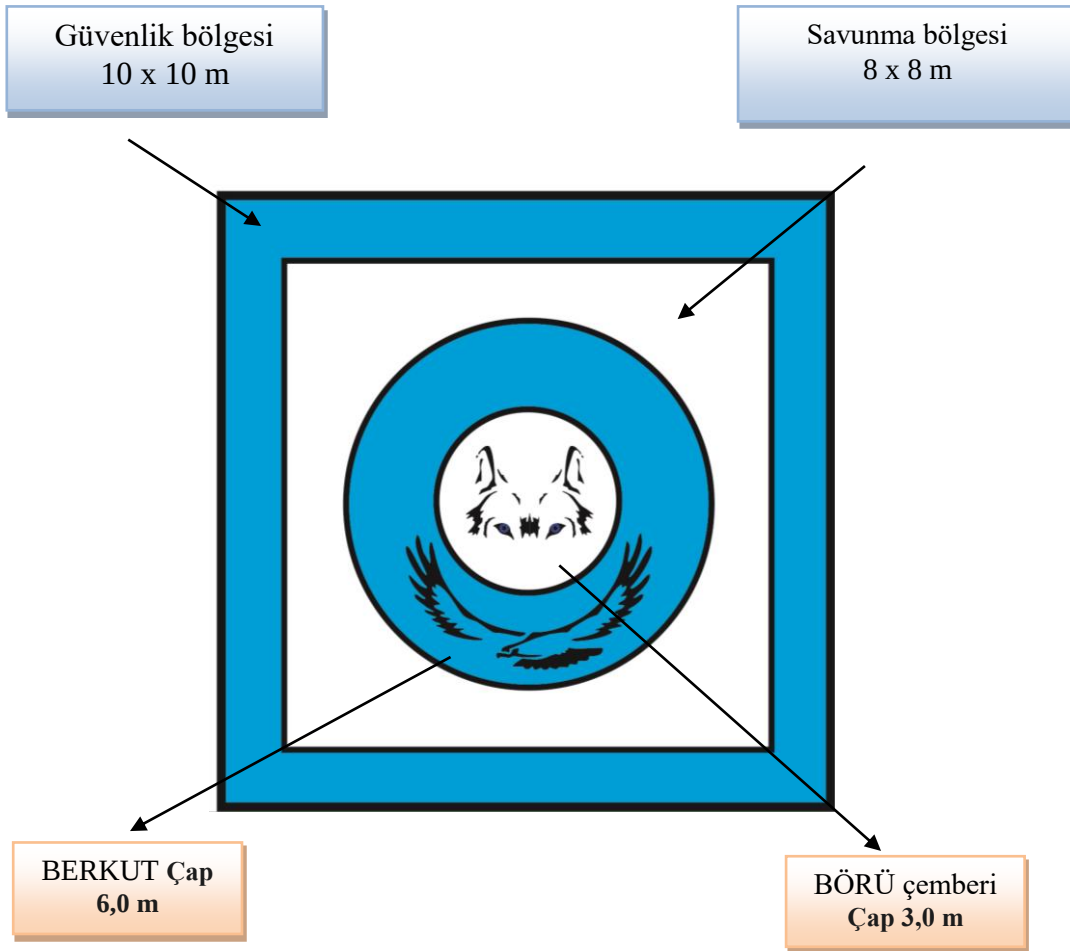
MADDE 3 — MEYDAN

3.1. Amaç

Bu Madde, yarışmanın yapıldığı fiziki mekâna ilişkin standartları belirler.

3.2. Ölçüler ve bölgeler

Bölge	Ölçüler	Yarışmadaki işlevi
Güvenlik bölgesi	10 × 10 m (dış mavi kare)	Genel güvenlik sınırı; meydana çıkmayı önler
Savunma bölgesi	8 × 8 m (beyaz kare)	Konum alma, savunma ve durumun değerlendirilmesi
BÖRÜ çemberi	Çap 3,0 m	Maçın 1. ve 3. dakikalarında etkin olan alan
BERKUT çemberi	Çap 6,0 m	Maçın 2. dakikasında etkin olan alan



Şekil 1. Alpagut yarışma meydanının şeması



Şekil 2. Alpagut Dünya Şampiyonası'nda meydanın görünümü

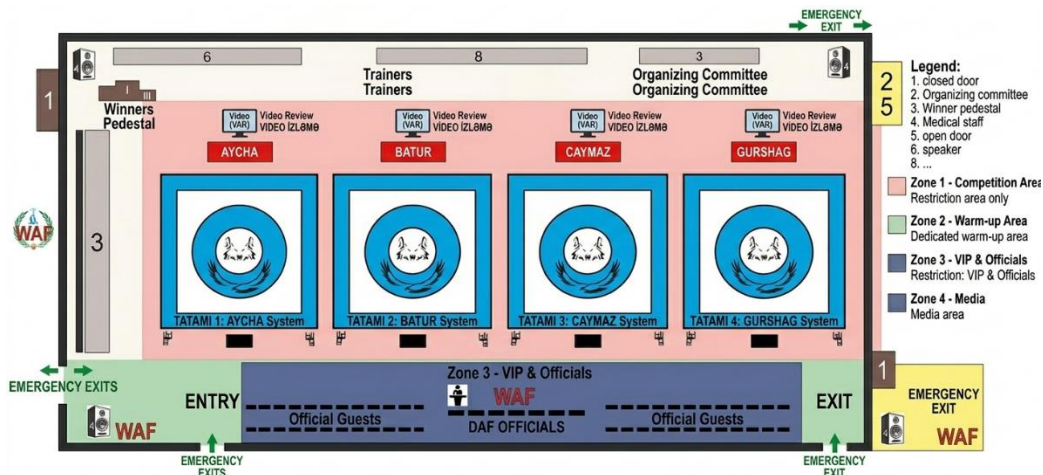
3.3. Donanım şartları

- ❖ Zemin kaplamaları kaymaz, zemine sağlam biçimde sabitlenmiş ve orta sürtünme katsayılı yüzeye sahip olmalıdır.
- ❖ Zemin kaplamaları hareketi engelleyecek kadar kalın veya yumuşak olmamalıdır.
- ❖ Merkez Sınayçısı yarışma başlamadan önce kaplamaların birleşim yerlerinde boşluk kalmadığını kontrol eder.
- ❖ Meydanın dış sınırına 1 metre mesafe içinde reklam panosu, duvar veya sütun bulunmamalıdır.
- ❖ Yükseltilmiş meydanlar koruyucu korkulukla çevrilmelidir.

3.4. Görevlilerin yerleşimi

Kişi	Yeri
Koordinatör (disiplin)	Masada, yüzü meydana dönük
Merkez Sınayçısı	Meydanın içinde; serbestçe hareket eder
Masa Sınayçısı	Masada, Koordinatörün yanında
Antrenör	Meydanın dışında, kendi sporcusunun köşesi tarafında
Sağlık ekibi	Meydanın yanında, hemen ulaşabileceği mesafede

i Meydanın teknik şeması



MADDE 4 — RESMÎ KIYAFET

4.1. Amaç

Bu Madde, yarışmaya katılan bütün taraflara ilişkin kıyafet standartlarını belirler.

4.2. Kıyafet şartları

Grup	Kıyafet şartı	Yükümlülük
Federasyon yönetimi	Siyah takım elbise; sol göğüste WAF logosu; siyah pantolon; siyah klasik ayakkabı	Bütün yarışma ve seminerlerde zorunludur
Sınayçılar	Mavi polo tişört (WAF logosu); siyah pantolon; yumuşak tabanlı düz spor ayakkabı; kol bantları (sağ kolda mavi, sol kolda kırmızı); düdük; lacivert/siyah çorap	Her türlü değişikliğe yalnızca Baş Sınaycının önceden vereceği izinle müsaade edilir.
Antrenörler	Beyaz polo tişört (WAF logosu); siyah pantolon; siyah ayakkabı; lacivert/siyah çorap	Akreditasyon kartı boyna asılır.
Koordinatörler	Kırmızı polo tişört (WAF logosu); siyah pantolon; siyah ayakkabı; lacivert/siyah çorap	Akreditasyon kartı boyna asılır.
Sporcular	Çapan (siyah ceket + krem rengi pantolon); köşe renginde kuşak (ÇORO = mavi, YORO = kırmızı)	Takı ve ek giysi yasaktır

Resmî kıyafet örnekleri

			
Statü: Merkez Sınaycısı Ayrıntı: Mavi polo (WAF logosu), siyah pantolon, siyah spor ayakkabı.	Statü: Organizasyon komitesi Ayrıntı: Tamamen siyah klasik takım elbise. Siyah gömlek, siyah kravat, siyah ayakkabı.	Statü: Yarışmanın Disiplin Koordinatörü Ayrıntı: Kırmızı polo tişört, siyah pantolon.	Statü: Antrenör Ayrıntı: Beyaz polo (WAF logosu), siyah pantolon.
Not: Sağ kolda MAVİ, sol kolda KIRMIZI kol bandı — köşe renklerine uygun: ÇORO (sağ köşe, mavi) ve YORO (sol köşe, kırmızı).	Not: Ceketin sol yakasında WAF'ın resmî metal rozeti.	Not: Akreditasyon kartı boyna asılır.	Not: Akreditasyon kartı boyna asılmalıdır.

4.3. Sporcunun donanımı

- ❖ Yanak korumalı kask;
- ❖ Eldiven / yarım eldiven;
- ❖ Dişlik ve kasık koruyucu;
- ❖ Göğüs koruyucu — 15 yaşına kadar bütün katılımcılar için zorunludur; 16 yaş ve üzeri erkek katılımcılar kullanmaz; bütün yaş gruplarında kadın katılımcılar için zorunludur;
- ❖ Ayak koruyucuları.

i

Koruyucu donanım pantolonun altına giyilir. Çapanın altına yelek veya tişört giymek yasaktır. Madde 8'de belirli bir disiplin için başka bir kural öngörülmüşse o özel kural uygulanır.

Metal diş teli — Baş Sınayıcı ile resmî hekimin ortak onayını gerektirir.

Meydana girişte kıyafet ihlali tespit edilirse katılımcıya bunu gidermesi için bir (1) dakika süre verilir.

Gözlük yasaktır. Yumuşak kontakt lenslere izin verilir; sorumluluk sporcunun kendisine aittir.

4.4. Sporcular için resmî kıyafet örnekleri



Statü: SPORCULAR

Ayrıntı: Alpagut yarışmalarına özgü resmî kıyafetin adı Çapandır.

Not: Resmî kıyafet siyah ceket ve krem rengi pantolondan oluşur. Kuşağın ve koruyucu donanımın rengi köşeyi gösterir: YORO (sol köşe) için kırmızı, ÇORO (sağ köşe) için mavi. Bu renk ayrımı, yarışma sırasında sporcuyu kolayca tanımak ve doğru değerlendirmek için uygulanır. Koruyucu donanım (kask, eldiven vb.) güvenliği sağlamak ve sakatlıkları önlemek için giyilir.

MADDE 5 — YARIŞMANIN YAPISI

5.1. Amaç

Bu Madde yarışmanın genel yapısını, disiplinlerini, kategorilerini ve uygulanan kuralları belirler.

Bu Talimat, eşik esaslı puan sistemini (SARGUT ve ACAR puanları; skor 6 puana ulaşınca maç UTKU ile biter) süreye göre sonuçla birleştiren karma bir yarışma modeline dayanır. Eşik sistemi maçı doğrudan bitirebilir; süre dolduğunda biriken teknik üstünlük belirleyici etkindir.

5.2. Alpagut disiplinleri

Alpagut beş disiplinde yapılır: AYÇA, BATUR, CAYMAZ, GURŞAK ve KAÇUT.

Kod	Basamak	Yarışma tarzı	Kısa açıklama
A	AYÇA	Sınırlı temas	Hilal (AYÇA) tarzı el ve ayak vuruşlarını, süpürmeleri ve atış tekniklerini kapsayan yarışma formatı.
B	BATUR	Karma yarışma	Tam el ve ayak vuruşlarını, klinç ve atış hareketlerini, boğmaları ve eklem kilitlerini kapsayan karma dövüş formatı.
C	CAYMAZ	Tam temas	Sonuç alıcı el ve ayak vuruşlarına dayanan, ayakta yapılan tam temaslı disiplin.
G	GURŞAK	Kuşak ve yer güreşi	Klinci, atışları, boğmaları, itmeyi, süpürmeleri ve eklem kilitlerini, ayrıca geleneksel kuşak güreşi tekniklerini kapsayan karma (vuruşsuz) disiplin
K	KAÇUT	Taktik kendini savunma	Silahlı ve silahsız kendini savunma becerisinin gösteri yoluyla değerlendirilmesi

5.3. Yarışmanın genel kuralları

Aşağıdaki kurallar bütün disiplinler için geçerlidir. Her disiplinin kendine özgü farkları Madde 8'de verilir.

- ❖ Yarışmalar yaş ve sıklet kategorilerine göre düzenlenir (Ek 1).
- ❖ Bireysel yarışmalarda katılımcının değiştirilmesine izin verilmez.
- ❖ Çağırdıktan sonra iki (2) dakika içinde meydana çıkmayan katılımcı hükmen mağlup sayılır.
- ❖ Maçı durdurma yetkisi katılımcıya, antrenöre, Merkez Sınayçısına ve Yarışma Hekimine aittir.
- ❖ Pasif dövüş, kasıtlı kaçınma ve maçın temposunu düşürmeye yönelik davranış KINAK ceza sistemiyle değerlendirilir. Bu kural bütün disiplinler için geçerlidir.
- ❖ Her maç aşağıdaki sırayla yapılır:
 - 1. dakika → BÖRÜ çemberi
 - 2. dakika → BERKUT çemberi
 - 3. dakika → BÖRÜ çemberi

Not: 2 dakikalık maçlar (çocuk, yıldız ve genç kategorilerinin ön eleme maçları) genellikle iki bölümden oluşur: 1. dakika — BÖRÜ çemberi; 2. dakika — BERKUT çemberi. Sonuç eşit olursa BÖRÜ çemberinde belirleyici üçüncü dakika eklenir. Finaller her zaman üç bölümde yapılır.

5.4. Eşitlik hâlinde galibin belirlenmesi

Yarışma türü	Eşitlik hâlinde	İkinci kez eşitlik hâlinde
Ön eleme	BÖRÜ çemberinde 1 dakikalık uzatma	İlk teknik puana kadar, en fazla 2 dakika sürer; puan alınmazsa galip aşağıdaki ölçütlerle belirlenir
Final	Tam 3 dakikalık uzatma rauntı	İlk teknik puana kadar, en fazla 2 dakika sürer; puan alınmazsa galip aşağıdaki ölçütlerle belirlenir
Her iki durumda	Ölçütler sırayla uygulanır: KINAK'ı az olan; son teknik üstünlük; geçerli teknik girişimler; rakibi BÖRÜ çemberinden çıkaran hareketler	Bütün ölçütler eşit olduğunda — 3 Sınaycının oy çokluğuyla karar

- ❖ **Puanlar eşit olduğunda galip aşağıdaki ölçütlerle — belirtilen sırayla — belirlenir; uygulanamayan ölçütten (örneğin maçta puan kazanılmamışsa) bir sonraki ölçüte geçilir:** 1) KINAK'ı az olan sporcu üstün sayılır; 2) son teknik üstünlük — maçta son puanı kazanan sporcu; 3) ölçülebilir teknik üstünlük (kaydedilmesinden Masa Sınaycısı sorumludur) — aşağıdaki ölçütler sırayla uygulanır: geçerli teknik girişimlerin sayısı; rakibi BÖRÜ çemberinin dışına çıkaran hareketlerin sayısı (sıkıştırma ve itme dâhil); 4) 3 Sınaycının oy çokluğuyla nihai karar (dövüş disiplinlerinde: Merkez Sınaycısı, Masa Sınaycısı ve Koordinatör). Ölçütler sırayla uygulanır; üstteki ölçüt eşitliği çözülmedikçe alttaki ölçütler uygulanmaz.

5.5. Video incelemesi

- ❖ Yarışmanın tamamı videoya kaydedilmelidir: uluslararası, kıta ve dünya yarışmalarında en az iki (2), ulusal yarışmalarda en az bir (1) kamerayla; bölgesel ve yerel yarışmalarda — yarışma yönergesine göre.
- ❖ Video incelemesi yalnızca takım temsilcisinin resmî İTİRAZ kartıyla başlattığı itiraz sürecinde uygulanır. Koordinatör veya Sınaycı video incelemesini kendiliğinden başlatamaz.
- ❖ Her sporcuya bir maçta bir (1) video incelemesi hakkı verilir. İtiraz kabul edilirse bu hak saklı kalır; reddedilirse hak kullanılmış sayılır. Açıkça dayanaksız veya yarışmanın akışını bozmaya yönelik itirazlara KINAK cezası verilebilir.
- ❖ Video incelemesini Sınaycı Heyeti Koordinatörle birlikte yapar ve en fazla beş (5) dakika içinde tamamlar. Kanıtlanmış Sınaycı hatası maç sonucunun değiştirilmesi için gerektirir; Koordinatör olayı resmî tutanağa yazar, Baş Sınaycı ise nihai kararı ilan eder.

5.6. Çemberden çıkma

5.6.1. Maç, o dakikada etkin olan çemberde — BÖRÜ veya BERKUT — yapılır. Çemberin içinde kalmak sporcunun kendi sorumluluğundadır; rakibin sıkıştırmasından AYÇA (hılal) hareketiyle kurtulmaya izin verilir.

5.6.2. Ayakta mücadelede çıkma. Sporcunun iki ayağı da çember çizgisini geçtiğinde Merkez Sınaycısı mücadeleyi durdurur ve uyarır; mücadele çemberin merkezinden yeniden başlatılır. Bir ayak çemberin içinde kalıyorsa çıkma sayılmaz. Tekrarlanırsa KINAK verilir.

5.6.3. Kaçma. Sporcu arkasını dönüp çemberin dışına kaçtığı anda uyarı yapılmaz; doğrudan KINAK uygulanır.

5.6.4. Yer mücadelesinde çıkma. Sporcunun bedeni tamamen çember çizgisinin dışına geçtiğinde Merkez Sınaycısı mücadeleyi durdurur ve mücadele çemberin merkezinden ayakta yeniden başlatılır. Bu durumda uyarı yapılmaz.

5.6.5. Rakibin çemberden çıkarılması, itme dâhil, çıkmaya zorlayan sporcunun lehine kaydedilir (bkz. Madde 5.4).

5.6.6. Sporcu güvenlik bölgesinin dışına çıktığında Merkez Sınaycısı maçı derhâl durdurur.

5.7. BÖLÜK (takım yarışması)

5.7.1. Alpaut'ta yarışma yalnızca bireysel değildir. Bireysel karşılaşma sporcunun kendi dengesini — bedenini, karakterini ve hazırlığını — sınar. BÖLÜK yarışması ise EL'i sınar: sporcu temsil ettiği topluluk adına yarışır ve sonucu üç sporcunun ortak çabası belirler.

5.7.2. BÖLÜK, üç sporcudan oluşan yarışma takımıdır; bir yedek sporcu bulundurulur.

Konu	Kural
Kadro	Üç sporcu ve bir yedek
Sıklet	Üç sıklet grubunun — hafif, orta ve ağır — her birinden bir sporcu
Dövüş disiplinleri	AYÇA, BATUR, CAYMAZ ve GURŞAK disiplinlerinde art arda üç karşılaşma yapılır; daha çok galibiyet alan BÖLÜK galip ilan edilir
Eşitlik	Galibiyet sayıları eşit olduğunda (bu, yalnızca karşılaşmalardan biri galipsiz bittiğinde, örneğin iki sporcu da diskalifiye edildiğinde mümkündür) toplam puan (karşılaşmalarda toplanan SARGUT ve ACAR puanlarının toplamı) üstün tutulur; o da eşitse her BÖLÜK'ün seçtiği birer sporcu arasında belirleyici karşılaşma yapılır
KAÇUT disiplini	Üç sporcu Yörtemi aynı anda ve eşzamanlı olarak uygular; uygulamadaki birlik ayrıca değerlendirilir

5.7.3. Bireysel yarışmanın bütün kuralları — puan sistemi, KINAK, sağlık protokolü ve güvenlik şartları — takım yarışmasında değiştirilmeden uygulanır.

5.7.4. BÖLÜK'ün kadrosunu, sıklet gruplarının sınırlarını, oyuncu değiştirme usulünü ve eşzamanlı uygulamanın değerlendirme ölçütlerini Federasyon belirler.

5.8. Turnuva formatı

5.8.1. Her turnuva ilgili yaş ve sıklet kategorileri içinde ayrı ayrı yapılır; katılımcılar yalnızca kendi kategorilerinde karşılaşır.

5.8.2. Dövüş disiplinleri (AYÇA, BATUR, CAYMAZ, GURŞAK). Temel format eleme usulüdür (kaybeden elenir). Format aşağıdaki kurallarla tamamlanır:

Terim	Açıklama
Eleme usulü	Kaybeden sporcu yarışmadan elenir; galip bir sonraki tura geçer
Seri başı uygulaması	Güçlü sporcular kura tablosunda birbirinden ayrı yerleştirilir; böylece ilk turlarda karşılaşmazlar
Bay geçme	Katılımcı sayısı kura tablosunu doldurmadığında önde gelen katılımcılar ilk turu maç yapmadan (bay) geçer. Bay hakkı sıralamada üstte olan sporculara verilir; sıralaması olmayan sporcular arasında kura çekilir. Bay geçme tutanakta galibiyet olarak kaydedilir, ancak sıralama hesabına yalnızca yapılmış maçlar dâhil edilir
Repesaj maçları	İki finaliste yenilen sporcular iki bronz madalya için ayrıca yarışır

Terim	Açıklama
Lig usulü	Katılımcı sayısı beşten az olduğunda herkes herkesle karşılaşır; en çok galibiyet alan sporcu birinci olur

5.8.3. KAÇUT (form). KAÇUT disiplini puan sıralamasıyla yapılır: ön elemelerde bütün katılımcılar gösterisini yapar, en yüksek puanı toplayan sekiz sporcu finale kalır. Katılımcı sayısı az olduğunda tek tur yapılır.

5.8.4. Turların akışı. Büyük turnuva şu şekilde kurulur: ön eleme turları, çeyrek final, yarı final ve final; bronz madalyalar repesaj maçlarıyla belirlenir.

MADDE 6 — SINAYÇI HEYETİ

6.1. Amaç

Bu Madde yarışmanın Sınayçı Heyetinin yapısını, yetkilerini ve görevlerini belirler.

6.2. Genel yapı

Görev	Sayı	Temel işlevi
Baş Sınayçı	1	Genel gözetim; nihai karar
Genel Sekreter	1	Belgeleme, fıkstür, itirazların kabulü
Koordinatör (her disiplin için)	Her etkin disipline 1	Teknik kararlar; puan ve cezaların ilanı. Her etkin disipline 1 Koordinatör; aynı anda yapılan disiplinlerin sayısına göre değişir.
Merkez Sınayçısı	Her meydana 1	Maçın yönetimi; galibin ilanı
Masa Sınayçısı	Her meydana 1	Teknik destek; eşitlik hâlinde oy hakkı
Yazman	Her meydana 1	Tutanak; sonuçların kaydı
Süre Sınayçısı	Her meydana 1	Sürenin tutulması; sinyal
Sağlık ekibi	≥1	Sakatlığın teşhisi; yarışmaya kabul

6.3. Görev tanımları

6.3.1. Baş Sınayçı

- ❖ Baş Sınayçı yarışmanın gereği gibi hazırlanmasını sağlar ve bu konuda organizasyon komitesine tavsiyelerde bulunur.
- ❖ Baş Sınayçı meydanı, donanımı ve güvenlik önlemlerini denetler.
- ❖ Baş Sınayçı Sınayçıların çalışma kalitesini izler ve gerektiğinde onları değiştirir.
- ❖ **Nihai karar yetkisi:** Baş Sınayçı bütün yarışma boyunca teknik kararlarda nihai yetkilidir. Bu kararlar, bu Talimatta belirlenen itiraz ve inceleme mekanizmalarına tabidir.

6.3.2. Koordinatör (disiplin)

- ❖ Koordinatör, bu Talimatta açıkça düzenlenmeyen teknik konularda kendi disiplininde ilk kararı verir; yarışmadaki kesin teknik karar Baş Sınayçıya aittir. Her iki karar da bu Talimattaki itiraz ve temyiz mekanizmalarına tabidir.
- ❖ Koordinatör puanları, uyarıları ve cezaları Ek 2'ye uygun olarak ilan eder.
- ❖ Koordinatör uzatma rauntunu ilan eder ve eşitlik durumlarını çözer.
- ❖ Koordinatör video incelemesini Sınayçı Heyetiyle birlikte yapar.

6.3.3. Merkez Sınayçısı

- ❖ Merkez Sınayçısı maçı «BAŞLA» komutundan «DUR» komutuna kadar yönetir.
- ❖ Merkez Sınayçısı puan getiren bir teknik uygulandığında, kural ihlal edildiğinde veya güvenlik gerektirdiğinde maçı durdurur.
- ❖ Merkez Sınayçısı cezaları uygular ve galibi ilan eder.
- ❖ Merkez Sınayçısının yetkisi yalnızca meydanı değil, onun yakın çevresini de kapsar.

6.3.4. Masa Sınayçısı

- ❖ Maçı masadan değerlendirir ve Merkez Sınayçısını destekler. Masa Sınayçısı geçerli teknik girişimleri ve meydan ihlallerini etkin biçimde kaydeder; eşitlik hâlinde bu verilere dayanılır.

- ❖ Görevliler arasında görüş ayrılığı olduğunda Koordinatör oybirliğiyle karar alınması için devreye girer.
- ❖ Masa Sınavçısının yetkisi yalnızca meydanla sınırlı değildir; meydanın yakın çevresini de kapsar.

6.3.5. Süre Sınavçısı

- ❖ Süre Sınavçısı saati «BAŞLA» komutundan hemen sonra başlatır.
- ❖ Sakatlık sayımı sırasında Süre Sınavçısı sekizinci (8.) saniyede uyarı, onuncu (10.) saniyede son sinyali verir.
- ❖ Süre Sınavçısı, Sınavçı elini kaldırır kaldırmaz sayımı durdurur.

MADDE 7 — PUAN VE KARAR SİSTEMİ

7.1. Amaç

Bu Madde bütün disiplinler için geçerli ortak puan kurallarını belirler. Puan yalnızca SARGUT (1 puan) ve ACAR (3 puan) ile toplanır; 3 SARGUT kendiliğinden 1 ACAR sayılır. UTKU bir puan kademesi değil, galibiyet kartıdır: skor 6 puana ulaştınca maç biter ve aşağıda belirtildiği gibi UTKU verilir.

7.2. Ortak puan tablosu

Terim	Puan	Tanım	Kart
SARGUT	1	Teknik üstünlük — izin verilen vuruş, süpürme veya atış doğru uygulanmıştır	Sarı kart
ACAR	3	Nakdaun — rakip vuruştan sonra yere düşer, ancak 10 saniye içinde devam edebilir; veya 3 SARGUT'un birikmesi	Mavi kart
UTKU	—	Galibiyet kartı — maçın galibine verilir: 6 puana (2 ACAR) ulaşarak, nakavtla, eklem kilidi veya boğmayla pes ettirerek ya da süre sonunda puanla	Kırmızı kart
KINAK	—	Ceza (puan değeri yoktur; yalnızca disiplin ve eşitlik değerlendirmesinde dikkate alınır) — kural ihlali nedeniyle (2 uyarı biriktiğinde 1 KINAK verilir; 3 KINAK → maçın kaybı; diskalifiye için bkz. Madde 13.2)	Siyah kart

- ❖ **Puan zinciri — biçimsel model:** 3 SARGUT'un birikmesi kendiliğinden 1 ACAR (3 puan) sayılır. Skoru 6 puana (2 ACAR) ulaşan sporcu maçı süresinden önce kazanır ve UTKU alır.
- ❖ **ACAR (3 puan) — verilme şartları ve sınırları:** ACAR yalnızca aşağıdaki durumlarda verilir, başka hiçbir durumda verilmez: 3 SARGUT'un birikmesi; rakibin nakdaun durumuna düşmesi; Madde 8'de ACAR olarak değerlendirildiği açıkça belirtilen atışlar.
- ❖ **UTKU — türleri ve verilme şartları:** UTKU puan birimi değil, galibiyet kartıdır. Puan yalnızca SARGUT (1 puan) ve ACAR (3 puan) ile toplanır; galip, galibiyeti nasıl kazandığına bakılmaksızın UTKU alır — 6 puana ulaşarak, nakavtla, pes ettirerek veya rakibin çekilmesiyle ya da süre sonunda puanla, 1 puan farkla bile. UTKU beş biçimde verilir. Bütün durumlarda galibiyet derhâl ilan edilir ve skor kesinleştirilir. UTKU gerçekleştiğinde maç derhâl biter ve UTKU nihai sonuç olarak uygulanır.
- ❖ **UTKU (nakavtla):** Sporcu on (10) saniye içinde kalkamadığında maç derhâl biter. Teknik puan hesabı uygulanmaz.
- ❖ **UTKU (teknik üstünlükle):** 2 ACAR'ın birikmesi; Merkez Sınaycısının açık teknik üstünlüğe veya rakibin savunmasız durumuna dayanarak verdiği karar.
- ❖ **UTKU (süre sonunda puanla):** Süre dolduğunda rakipten en az 1 SARGUT önde olmak.
- ❖ **UTKU (rakibin çekilmesiyle):** Katılımcı gönüllü olarak pes ettiğini bildirir veya antrenör köşeden havlu atar.
- ❖ **Sınaycının kendi kararıyla hareket etme yetkisi:** Sporcuda bilinç kaybı belirtileri görüldüğünde, sporcu savunmasız durumda art arda vuruş aldığı veya Yarışma Hekimi maçın durdurulmasını istediğinde (bu durumda maç mutlaka durdurulur) Merkez Sınaycısı teknik skora bakmaksızın UTKU verebilir. Savunmasız durum, sporcunun kendini etkili biçimde savunmadığı ve vuruşlara açık kaldığı durumdur. Merkez Sınaycısının kararıyla verilen UTKU, teknik UTKU ile aynı hukuki geçerliliğe sahiptir. Maçı bitiren bütün kararlar UTKU olarak kaydedilir.
- ❖ **Nakdaun modeli — nakdaun nedir:** Rakibin vuruşu, atışı veya teknik hareketi sonucunda sporcunun bedeninin (dizden aşağısı hariç) yere değmesi; maça devam etme yeteneğinin geçici olarak kaybedilmesi; savunmasız duruma düşme. Atıştan sonra sporcu mücadeleye hemen

devam edebiliyorsa bu nakdaun değildir — atış, disiplinin kurallarına göre değerlendirilir; nakdaun için dövüş yeteneğinin geçici olarak kaybedilmesi şarttır ve bu durumda Merkez Sınaycısı sayıma başlar. Nakdaun yalnızca rakibin, maç yeteneğini gerçekten etkileyen etkili hareketi sonucunda kaydedilir — zayıf, hissedilmeyen veya etkisiz temas nakdaun sayılmaz. Sınaycının durdurması yalnızca rakibin etkili hareketinden sonra gerçekleştiğinde nakdaun olarak kabul edilir; böyle bir hareket olmadan yapılan durdurma nakdaun sayılmaz.

- ❖ **Nakdaun sayılmaz:** kayma; dengenin kaybedilmesi (teknik etki olmadan); teknik hata sonucu düşme.
- ❖ *Not: Bu puan sistemi amatör düzeyde güvenliği artırmak için uygulanır; vuruşların doğrudan sayısına değil, teknik üstünlüğe dayanır.*

7.3. Galibiyet türleri

Tür	Şart	Not
UTKU (6 puan veya pes)	6 puan toplanır veya rakip pes eder	Yarışma, süreye bakılmaksızın biter
İki nakdaun	Art arda 2 ACAR	Kendiliğinden UTKU sayılır
Nakavt	10 saniye içinde kalkamaz	Sağlık müdahalesi zorunludur
UTKU — süre sonunda puanla (bkz. Madde 7.2)	Süre dolduğunda daha fazla puan	KINAK'ın az olması üstünlük sağlar
Sınaycıların kararı	Puanlar eşittir ve 5.4'ün ilk üç ölçütü galibi belirlemez	Bütün ölçütler eşit olduğunda — 3 Sınaycının oy çokluğuyla karar
Rakibin diskalifiye edilmesi	Ağır ihlal — sporcu yarışmadan çıkarılır. 3 KINAK'ın birikmesi ayrı bir konudur: yalnızca o maçın kaybıyla sonuçlanır ve sporcuyu turnuvadan çıkarmaz	Diskalifiye edilen taraf mağlup sayılır

7.4. KINAK (ceza puanı) sistemi

İhlal sayısı	Kural	Sonuç
Birinci ihlal	Sözlü uyarı 1	Kaydedilir — ceza yoktur
İkinci ihlal	Sözlü uyarı 2	I. KINAK
Üçüncü–dördüncü ihlal	İki uyarı daha	II. KINAK
Beşinci–altıncı ihlal	İki uyarı daha	III. KINAK → maçın kaybı
Ağır / kasıtlı ihlal	Derhâl	Diskalifiye



Puanlar Merkez Sınaycısı ile Koordinatörün ortak kararıyla ilan edilir.

Görevliler arasında görüş ayrılığı olduğunda Koordinatör oybirliğiyle karar alınması için devreye girer.

Not: KINAK cezaları puan vermez. 3 KINAK'ın birikmesi o maçın kaybıyla sonuçlanır (bkz. Madde 13.2). Beraberlik veya puan eşitliği hâlinde KINAK'ı az olan sporcu üstün sayılır.

MADDE 8 — ALPAGUT DİSİPLİNLERİ

Bu Madde her dövüş disiplininin özel kurallarını kapsar. Yarışmanın genel kuralları (maç süresi hariç) Madde 5'te verilir; burada yalnızca disipline özgü farklar ele alınır.

A

AYÇA DİSİPLİNİ

Sınırlı temaslı dövüş disiplini · Hilal (AYÇA) tarzı el ve ayak vuruşlarını, süpürmeleri ve atış tekniklerini kapsayan yarışma formatı.

Sınırlı temas ne demektir. AYÇA'da vuruşlar tam güçle yapılır (8–13 yaş kategorilerinde başa vuruşlar bunun istisnasıdır — hafif temas); bu, hafif temaslı dövüş veya puan dövüşü değildir. «Sınırlı» sözü güce değil, hedefe ve şartlara ilişkindir: başa el vuruşuna izin verilmez, ayak vuruşuna ise verilir; süpürme veya atıştan sonra yerde vuruş yapılmaz ve mücadele ayakta devam eder; bütün katılımcılar tam koruyucu donanımla yarışır (bkz. Madde 4.3).

8.A.1. Maç süresi

Yaş kategorisi	Ön eleme maçları	Final maçları
Çocuklar 8–9 / 10–11 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Yıldızlar 12–13 / 14–15 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Gençler 16–17 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Büyükler (18–35 yaş)	1 raunt × 3 dk	1 raunt × 3 dk
Veteranlar A (36–40) ve Veteranlar B (41+)	1 raunt × 3 dk	1 raunt × 3 dk

8.A.2. İzin verilen teknikler

Tekniğin türü	İzin	Sınırlama
El vuruşu (yumruk)	Yalnızca gövdeye — önden ve yandan	Başa, sırtta ve omurgaya yasaktır
Ayak vuruşu (tekme)	Başa, gövdeye ve uyluğa	Baldıra, boğaza, kasığa, eklemlere, omurgaya ve sırtta yasaktır
Diz vuruşu	18 yaş ve üzeri: yalnızca gövdeye	18 yaş altı ve veteranlar için — yasaktır
Atış / süpürme	Ayakta (3 saniyelik tutuş); ayaklara süpürme ve çelmeye izin verilir	Yer mücadelesi yoktur
Klinç	AYÇA tekniği veya atış için	Teknik uygulandığı sürece devam edebilir; üç saniyeden uzun tekniksiz tutuş KINAK ile sonuçlanır

8.A.3. Yasak hareketler

- ❖ Başa el vuruşları;
- ❖ Boğaza, kasığa, eklemlere ve omurgaya vuruşlar;
- Baldıra vuruşlar;
- ❖ Sırtta ve başın arkasına vuruşlar;

- ❖ Yer mücadelesi (yer güreşi, eklem kilidi ve boğmalar);
- ❖ Dirsek, baş veya omuzla vuruşlar; açık elle tokat; kasktan tutmak;
- ❖ Isırmak, saçtan tutmak, parmak kırmak;
- ❖ «BAŞLA»dan önce başlamak; «DUR»dan sonra devam etmek;
- ❖ Alpagut selamını reddetmek; pasif veya danışıklı dövüş.

8.A.4. Başa tekme vuruşlarının değerlendirilmesi (8–13 yaş)

8–13 yaş kategorilerinde başa ayak vuruşu teması göre aşağıdaki gibi değerlendirilir:

Durum	Sonuç
Vuruş başa değer	Bir (1) SARGUT — rakip sarsılmasa bile
Rakip vuruşu bloke eder	Puan verilmez
Rakip vuruşu bloke eder, ancak sendeler veya dengesini kaybeder	Bir (1) SARGUT

Gerekçe: 8–13 yaş kategorilerinde yalnızca temas sayılır; bu nedenle başa güçlü vuruş gerekmez. Bu kural çocukların korunmasına hizmet eder. 8–13 yaş kategorilerinde başa vuruş, sonucu ne olursa olsun, ACAR ve UTKU getirmez; sıçrayarak ve dönerek yapılan vuruşlar dâhil yalnızca 1 SARGUT kazandırır. Bu kural BATUR ve CAYMAZ disiplinlerinde de uygulanır.

8.A.5. Puan şartları

Hareket	Şart	Puan
İzin verilen vuruş	Rakibi sarsar veya dengesini bozar	1 SARGUT
Baş aya vuruşu (8–13 yaş)	Temas kuralı — bkz. Madde 8.A.4	1 SARGUT
Atış veya süpürme	Teknikle uygulanır; sporcu rakibi düşürür ve üstün konumu korur	1 SARGUT
Nakdaun	Rakip vuruş sonucunda düşer veya maça devam etme yeteneğini geçici olarak kaybeder, sayım bitmeden kalkar	ACAR
Nakavt	Rakip sayım bitmeden kalkamaz	UTKU

Vuruş yalnızca rakibi sarstığında veya dengesini bozduğunda sayılır; doğru uygulanmış atış veya süpürme yalnızca sporcu üstün konumu koruduğunda sayılır.

8.A.6. Disipline ilişkin notlar

i İki elle klince yalnızca AYÇA (hilal) tekniği veya atış için izin verilir. Klinç, teknik uygulandığı sürece devam edebilir; üç (3) saniyeden uzun tekniksiz tutuş KINAK ile sonuçlanır.

Tek elle klinç yapan sporcu aynı noktaya art arda birden fazla vuruş yapamaz — vuruşlar dönüşümlü olmalıdır.

Nakdaun ve nakavt. Rakip vuruş sonucunda düştüğünde veya maç yeteneğini geçici olarak kaybettiğinde ve sayım bitmeden kalktığında ACAR verilir. Rakip ona kadar sayıldığında kalkamıyorsa bu nakavttır ve Merkez Sinaycısı derhâl UTKU ilan eder.

B**BATUR DİSİPLİNİ**

Karma yarışma · Tam vuruşlar (el ve ayak) + yer mücadelesi · Boğmalara izin verilir

8.B.1. Maç süresi

Yaş kategorisi	Ön eleme maçları	Final maçları
Çocuklar 8–9 / 10–11 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Yıldızlar 12–13 / 14–15 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Gençler 16–17 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Büyükler (18–35 yaş)	1 raunt × 3 dk	1 raunt × 3 dk
Veteranlar A (36–40) ve Veteranlar B (41+)	1 raunt × 3 dk	1 raunt × 3 dk

8.B.2. İzin verilen ve yasak teknikler

Tekniğin türü	İzin	Sınırlama
El vuruşu (yumruk)	Başa ve gövdeye — YANKU YUMRUK dâhil bütün el vuruşları	Başın arkasına ve omurgaya yasaktır
Ayak vuruşu (tekme)	Başa, gövdeye, uyluğa ve baldıra	Başın arkasına, boğaza, kasığa, eklemlere, omurgaya ve sırtta yasaktır
Diz vuruşu	18 yaş ve üzeri: yalnızca gövdeye	Bütün yaş kategorilerinde başa yasaktır; 18 yaş altı ve veteranlar için yasaktır
Tutuş	Serbest — atış veya yer mücadelesine geçiş için rakibi tutmak	Süre sınırı yoktur
Klinç	Serbest — klinç içinde vuruşlara, atışlara ve yere geçişe izin verilir	Süre sınırı yoktur; pasiflik genel kurala göre değerlendirilir
Yer mücadelesi	İzin verilir — 20 saniye; teknik uygulanıyorsa tamamlanıncaya kadar devam eder	5 saniye pasiflik — sporcular ayağa kaldırılır
Boğma / eklem kilidi	Yalnızca yer mücadelesinde	Ayakta yasaktır

8.B.3. Başa vuruşlarda yaş sınırlamaları (ayakta)

Yaş grubu	Başa el vuruşu	Başa ayak vuruşu
8–13 yaş	Hafif vuruş — başa değen vuruş 1 SARGUT kazandırır	Hafif vuruş — başa değen vuruş 1 SARGUT kazandırır
14–17 yaş	Tam temas	Tam temas
18–35 yaş	Tam temas	Tam temas
Veteranlar (A: 36–40 yaş / B: 41+ yaş)	Tam temas	Tam temas

Kask yüzü korur, beyni korumaz: vuruş anında beyin kafatasının içinde hareket eder ve hiçbir koruyucu bunu önleyemez. Bu nedenle 8–13 yaş grubunda puan vuruşun gücüne bağlı değildir. 8–13 yaş

kategorilerinde başa vuruş, sonucu ne olursa olsun, ACAR ve UTKU getirmez; sıçrayarak ve dönerek yapılan vuruşlar dâhil yalnızca 1 SARGUT kazandırır.

8.B.4. Yer mücadelesinde yaş sınırlamaları

Yaş grubu	Yer mücadelesinde el vuruşları
8–15 yaş	Yasaktır
16–17 yaş	Yalnızca gövdeye
18–35 yaş	Baş + gövde
Veteranlar (A: 36–40 yaş / B: 41+ yaş)	Yalnızca gövdeye

8.B.5. Ayakta mücadelede puan kuralları

Hareket	Şart	Puan
İzin verilen vuruş	Rakibi sarsar veya dengesini bozar	1 SARGUT
Atış veya süpürme	Teknikle uygulanır; sporcu rakibi düşürür ve üstün konumu korur	1 SARGUT
Rakibi tamamen kaldırarak atış	Ayakta mücadelede rakibin iki ayağı da yerden kesilir ve atış tamamlanır	2 SARGUT
Nakdaun	Rakip vuruş sonucunda düşer veya maça devam etme yeteneğini geçici olarak kaybeder ve sayım bitmeden kalkar	ACAR
Nakavt veya pes etme	Rakip sayım bitmeden kalkamaz veya pes ettiğini bildirir	UTKU

Atış veya süpürmenin ölçütü tekniğe hâkimiyettir. Sporcu rakibi teknikle düşürüp üstün konumu koruyorsa hareket sayılır. İkisi de sendeleyip karışık hâlde düşerse puan verilmez — bu teknik değil, tesadüftür. Sporcu rakibi itip kontrolsüz biçimde onun üstüne düşerse puan verilmez.

Not: Rakibi tamamen kaldırarak yapılan atışa 2 SARGUT verilmesi, BATUR disiplininde SARGUT'un olağan değerinin istisnasıdır.

8.B.6. Yer mücadelesinde puan

- ❖ 8-15 yaş kategorilerinde yer mücadelesi sırasında eklem kilidi tam uygulanıp ekleme (dirseğe, dize veya ayak bileğine) baskı başlar başlamaz Merkez Sınavcısı UTKU ilan eder; eklemün tamamen açılması beklenmez. Aynı kural 12-15 yaş kategorilerinde boğmalar için de geçerlidir: boğma kurulup boyna baskı başlar başlamaz UTKU ilan edilir. 8-11 yaş kategorilerinde boğmalar yasaktır. Pes işareti beklenmez.
- ❖ Sporcu rakibin altından çıkıp üstün kontrol konumuna geçtiğinde bir (1) SARGUT puanı verilir.
- ❖ Atılan rakip atış hareketi sonucunda BERKUT çemberinden çıktığında atışı yapan sporcuya bir (1) SARGUT puanı verilir.
- ❖ **2 SARGUT (özel kural):** Atış sırasında rakip yerden tamamen kaldırıldığında — iki ayağı da zeminden kesilerek — ve yere indirildiğinde iki (2) puan verilir. Bu, B disiplininde SARGUT'un olağan değerinin özel istisnasıdır (bkz. Madde 7.2).

8.B.7. Boğma tekniklerinde yaş kuralları

Yaş grubu	Boğma tekniği (BOĞUÇAN)
8–11 yaş	Yasaktır
12–15 yaş	Yalnızca tek elle izin verilir
16–17 yaş	Bütün boğmalar — pes etmenin genel kuralı

Yaş grubu	Boğma tekniği (BOĞUÇAN)
18–35 yaş	Bütün boğmalar — pes etmenin genel kuralı
Veteranlar (A: 36–40 / B: 41+)	Bütün boğmalar — pes etmenin genel kuralı

İki elle boğma (12–15 yaş). İki elle başlatılan boğma galibiyet getirmez. Merkez Sınayçısı «DUR» komutu verip mücadeleyi durdurur, boğmayı tamamen açtırır ve uyarır; mücadele aynı konumdan devam eder. Tekrarlanırsa KINAK verilir.

Boğmada baskının başlaması (12–15 yaş). Tek elle boğma kurulup boyna baskı başlar başlamaz Merkez Sınayçısı derhâl UTKU ilan eder; pes işareti beklenmez. Aynı ilke 8–15 yaş kategorilerinde eklem kilitleri için de geçerlidir: teknik tam uygulanıp ekleme baskı başlar başlamaz UTKU ilan edilir.

8.B.8. Yere çarpma yasağı ve Sınayçının müdahalesi

Yer mücadelesi sırasında rakibi yerden kaldırıp yere çarpmak kesinlikle yasaktır. Tutuşun biçimi önem taşımaz.

Rakip sporcuyla tutup boğma veya eklem kilidi uyguluyorsa onu kaldırıp yere çarpmak yasaktır; kurtulmak için Madde 8.B.10'da belirtilen izinli kurtulma yolları kullanılmalıdır.

Rakip hiçbir yerden tutmuyorsa sporcu yerdeki rakibi ÇAPAN'ından veya bedeninden tutup kaldıramaz ve yere çarpmaz.

Kaldırıp arkaya atmak da yasaktır. «Bu çarpma değil, tekniktir» mazereti kabul edilmez: yerdeki rakip kaldırılıp yere çarpılamaz. Yön önem taşımaz — ileri, geri veya yana, yasak aynıdır.

Sporcunun ayakta veya diz üstünde olması önem taşımaz; diz üstündeki sporcu da rakibi kaldırıp yere çarpmaz. Basit ölçüt şudur: rakibin ayakları dışında herhangi bir yeri — dizi, sırtı, gövdesi — yere değiyorsa o, yerdeki rakiptir.

Gerekçe: kaldırılan sporcu havada kendini koruyamaz; nasıl yere düşeceğine o değil, atan sporcu karar verir. Darbe boyna ve omurgaya gelir ve bu tür hareketler sporda en ağır sakatlık kaynakları arasındadır. Sınayçının müdahalesi. Yere çarpma yasağı bir güvenlik kuralıdır; Sınayçı ihlalin tamamlanmasını beklemeyi, onu önler. Yerdeki rakibin bedeni yerden ayrılmaya başlar başlamaz Merkez Sınayçısı «YASAK» komutu verip hareketi durdurur. Sporcu durup rakibi kontrollü biçimde yere indirirse mücadele aynı konumdan devam eder; ilk girişim sözlü uyarıyla sonuçlanır, tekrarlanırsa KINAK verilir. Sporcu uyarıya rağmen rakibi kaldırıp yere çarparsa veya çarpma Sınayçı müdahale edemeden gerçekleşirse Merkez Sınayçısı maçı derhâl durdurur ve çarpan sporcuyla mağlup ilan eder. Yere çarpılan sporcuyla Yarışma Hekimi muayene eder.

8.B.9. Yerde izin verilen hareketler

Yere çarpma yasağı yer mücadelesinin kendisini sınırlamaz.

Yerdeki rakibi kaldırmadan çevirmek, yuvarlamak ve konumunu değiştirmek serbesttir.

Yerde çevirme tekniklerine izin verilir: sporcu dizini, omzunu veya sırtını yerde tutarak rakibi kendi bedeninin üzerinden çevirebilir.

Rakip kendi ayakları üzerine kalkmışsa artık yerdeki rakip sayılmaz ve atış tekniklerine yeniden izin verilir.

8.B.10. Pes etme ve izin verilen kurtulmalar

16 yaş ve üzeri kategorilerde sporcu boğma veya eklem kilidine karşı pes ettiğini bildirdiğinde Merkez Sınayçısı maçı derhâl durdurur ve rakibe UTKU ilan eder.

8–15 yaş kategorilerinde pes etmesi beklenmez: eklem kilidi tam uygulanıp ekleme baskı başlar başlamaz UTKU ilan edilir. Aynı kural 12–15 yaş kategorilerinde boğmalar için de geçerlidir; 8–11 yaş kategorilerinde boğmalar yasaktır. Sporcu buna rağmen pes ettiğini bildirirse Merkez Sınayçısı maçı derhâl durdurur ve UTKU ilan eder.

Boğmaya veya eklem kilidine yakalanan sporcu şu yollarla kurtulmaya çalışabilir: rakibin tutuşunu kırmak, konumunu değiştirmek, yuvarlanmak veya mesafe açmak. Kaldırıp yere çarpmak kurtulma yolu sayılmaz.

8.B.11. Yasak hareketler

- ❖ Yerde ayakla vurmak;
- ❖ Dirsekle vurmak; açık elle / avuç içiyle vurmak;
- ❖ Omurganın zarar görmesine yol açabilecek teknikler; kaburgaların / kasığının üzerine düşmek;
- ❖ Resmî BOĞUÇAN teknikleri dışında boğma — boğazı parmaklarla sıkmak, bilek veya dirsekle gırtlığa doğrudan baskı; topuğu acıtacak biçimde bükme;
- ❖ Yerde rakibin sırtına vurmak veya onu kaldırıp sırtüstü yere çarpmak; ısırma; saçtan tutmak.

8.B.12. Koruyucu donanım

Koruyucu donanım bütün yaş gruplarında zorunludur ve kadın sporculara da aynı şekilde uygulanır. Eldivenler tutmaya ve boğma tekniklerini uygulamaya elverişli olmalıdır.

Koruyucu	Kimler için
Parmakları açık dövüş eldiveni	Bütün yaş grupları
Elmacık kemiklerini koruyan kask	Bütün yaş grupları
Dişlik	Bütün yaş grupları
Ayak koruyucu	Bütün yaş grupları
Kasık koruyucu	Bütün yaş grupları
Göğüs koruyucu	15 yaşına kadar bütün sporcular için zorunludur; 16 yaş ve üzeri erkek sporcular kullanmaz; bütün yaş gruplarında kadın sporcular için zorunludur

C

CAYMAZ DİSİPLİNİ

Tam temas · Başa el + ayak · Klinç güreşi yasaktır

8.C.1. Maç süresi

Yaş kategorisi	Ön eleme maçları	Final maçları
Çocuklar 8–9 / 10–11 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Yıldızlar 12–13 / 14–15 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Gençler 16–17 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Büyükler (18–35 yaş)	1 raunt × 3 dk	1 raunt × 3 dk
Veteranlar A (36–40) ve Veteranlar B (41+)	1 raunt × 3 dk	1 raunt × 3 dk

8.C.2. İzin verilen ve yasak teknikler

Tekniğin türü	İzin	Sınırlama
El vuruşu (yumruk)	Baş ve gövdeye — YANKU YUMRUK dâhil bütün el vuruşları	Başın arkasına ve omurgaya yasaktır
Ayak vuruşu (tekme)	Baş, gövdeye, uyluğa ve baldıra	Başın arkasına, boğaza, kasığa, eklemlere, omurgaya ve sırta yasaktır
Diz vuruşu	18 yaş ve üzeri: yalnızca gövdeye	Bütün yaş kategorilerinde başa yasaktır; 18 yaş altı ve veteranlar için yasaktır
Süpürme	Klinçsiz izin verilir	Tutuşla yapılan süpürmeler yasaktır
Güreş, klinç, yer mücadelesi	Yoktur	Tamamen yasaktır

8.C.3. Başa vuruşlarda yaş sınırlamaları (ayakta)

Yaş grubu	Baş el vuruşu	Baş ayak vuruşu
8–13 yaş	Hafif vuruş — başa değen vuruş 1 SARGUT kazandırır	Hafif vuruş — başa değen vuruş 1 SARGUT kazandırır

14–17 yaş	Tam temas	Tam temas
18–35 yaş	Tam temas	Tam temas
Veteranlar (A: 36–40 yaş / B: 41+ yaş)	Tam temas	Tam temas

Kask yüzü korur, beyni korumaz: vuruş anında beyin kafatasının içinde hareket eder ve hiçbir koruyucu bunu önleyemez. Bu nedenle 8–13 yaş grubunda puan vuruşun gücüne bağlı değildir. 8–13 yaş kategorilerinde başa vuruş, sonucu ne olursa olsun, ACAR ve UTKU getirmez; sıçrayarak ve dönerek yapılan vuruşlar dâhil yalnızca 1 SARGUT kazandırır.

8.C.4. Puan şartları

- ❖ Vuruş yalnızca rakibi sarstığında veya dengesini bozduğunda sayılır; Madde 8.C.3'teki yaş kuralları dikkate alınır.
- ❖ Her hareketin değerlendirilmesi aşağıdaki tabloda verilir.

Hareket	Şart	Puan
İzin verilen vuruş	Rakibi sarsar veya dengesini bozar	1 SARGUT
Süpürme	Teknikle ve klinçsiz uygulanır; rakip düşer	1 SARGUT
Sıçrayarak ve dönerek yapılan vuruşlar	Etkili olduğunda — rakibi sarsar veya dengesini bozar	2 SARGUT
Nakdaun	Rakip vuruş sonucunda düşer veya maça devam etme yeteneğini geçici olarak kaybeder ve sayım bitmeden kalkar	ACAR
Nakavt	Rakip sayım bitmeden kalkamaz	UTKU

Sıçrayarak ve dönerek yapılan vuruşlar 2 SARGUT değerindedir; çünkü uygulanmaları hayli zordur ve daha büyük risk taşır. Bu kural 8–13 yaş kategorilerinde başa vuruşlara uygulanmaz (yalnızca 1 SARGUT).

8.C.5. Yasak hareketler

- ❖ Dirsekle vurmak; açık elle / avuç içiyle vurmak;
- ❖ Güreş tutuşunun her biçimi; yer mücadelesi;
- ❖ Maç sırasında dişliği çıkarmak, tükürmek veya eldivenleri çıkarmak;
- ❖ Isırmak, saçtan tutmak, selamı reddetmek.

8.C.6. Koruyucu donanım

Koruyucu donanım bütün yaş gruplarında zorunludur ve kadın sporculara da aynı şekilde uygulanır.

Koruyucu	Kimler için
Elmacık kemiklerini koruyan kask	Bütün yaş grupları
Boks / kick boks eldiveni	Bütün yaş grupları
Dişlik	Bütün yaş grupları
Ayak koruyucu	Bütün yaş grupları
Kasık koruyucu	Bütün yaş grupları
Göğüs koruyucu	15 yaşına kadar bütün sporcular için zorunludur; 16 yaş ve üzeri erkek sporcular kullanmaz; bütün yaş gruplarında kadın sporcular için zorunludur

G**GURŞAK***Kuşak güreşi + yer mücadelesi · Bütün vuruşlar yasaktır***8.G.1. Maç süresi**

Yaş kategorisi	Ön eleme maçları	Final maçları
Çocuklar 8–9 / 10–11 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Yıldızlar 12–13 / 14–15 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Gençler 16–17 yaş	1 raunt × 2 dk	1 raunt × 3 dk
Büyükler (18–35 yaş)	1 raunt × 3 dk	1 raunt × 3 dk
Veteranlar A (36–40) ve Veteranlar B (41+)	1 raunt × 3 dk	1 raunt × 3 dk

8.G.2. İzin verilen ve yasak teknikler

Tekniğin türü	İzin	Sınırlama
Başlangıç konumu	«BAŞLA»dan önce sol el rakibin kuşağını tutar; sağ el kaldırılır	«BAŞLA»dan sonraki ilk 5 saniyede kuşak bırakılamaz — uyarı yapılır, tekrarlanırsa KINAK verilir
Kuşaktan tutuş	Serbest	Kuşaktan yapılan atış bir ek SARGUT kazandırır (bkz. Madde 8.G.3)
ÇAPAN'dan ve bedenden tutuş	İzin verilir — atışlar ve geçişler için	-
Bacaktan tutuş	İzin verilir — tek veya iki bacadan	-
Atış teknikleri	Bütün atışlara izin verilir	Yere çarpma yasağı uygulanır
Süpürme ve çelme	İzin verilir	-
Yer mücadelesi	İzin verilir — 20 saniye; teknik uygulanıyorsa tamamlanıncaya kadar devam eder	5 saniye pasiflik — sporcular ayağa kaldırılır
Boğma ve eklem kilitleri	Yalnızca yer mücadelesinde	Yaş kuralları — bkz. Madde 8.G.4 ve 8.G.5
Vuruşlar	Yoktur	Bütün vuruşlar yasaktır (el, ayak, diz, dirsek, baş)

8.G.3. Puan kuralları

Hareket	Şart	Puan
Atış	Teknikle uygulanır; rakip düşer	1 SARGUT
Sırt üzerinden aşırma atışı	Atışı yapan sporcunun dizi, dirseği ve başı teknik tamamlanıncaya kadar yere değmez; rakip sırt üzerinden aşırılarak atılır	2 SARGUT
Baş üzerinden atış	Aynı şartla — rakip, atışı yapan sporcunun kendi boyundan yukarı kaldırılır ve atılır	ACAR (3 puan)
Kuşaktan tutuş	Bu üç atıştan herhangi biri kuşaktan tutularak yapıldığında	+1 SARGUT

Hareket	Şart	Puan
Yerde üstün konum	Sporcu alt konumdan çıkar ve üst konuma geçer	1 SARGUT
Göğüs üzerinden çevirme	Sporcu alttaki rakibin göğüs veya kuşak bölgesinden iki elle tutar ve onu kendi göğsünün üzerinden çevirir	1 SARGUT
Bacaktan çevirme	Aynı şekilde — rakip bacağından çevrilir ve sporcu yeniden üst konuma geçer	1 SARGUT
Pes etme	Boğma veya eklem kilidiyle	UTKU — maç biter

Atışların değerlendirilme mantığı. Puan, tekniğin zorluğuyla artar. Olağan atış 1 SARGUT'tur. Atışı yapan sporcu tekniği dizi, dirseği veya başı yere değmeden, ayakta tamamlıyorsa değer artar. Rakip sporcunun kendi boyundan yukarı kaldırılıyorsa atış ACAR olarak değerlendirilir.

Yerde konum değiştirme. Altta olan sporcu rakibi çevirip üst konuma geçerse 1 SARGUT alır; ardından altta kalıp bir sonraki sefer çeviren sporcu da 1 SARGUT alır.

8.G.4. Eklem kilitlerinde yaş sınırlamaları

Yaş grubu	Eklem kilidi — yer mücadelesi
8–15 yaş	Teknik tam uygulanıp eklem (dirseğe, dize veya ayak bileğine) baskı başlar başlamaz UTKU derhâl ilan edilir; pes işareti beklenmez
16 yaş ve üzeri	Pes etmenin genel kuralı uygulanır

8.G.5. Boğma tekniklerinde yaş kuralları

Yaş grubu	Boğma tekniği (BOĞUÇAN)
8–11 yaş	Yasaktır
12–15 yaş	Yalnızca tek elle izin verilir
16 yaş ve üzeri	Bütün boğmalar — pes etmenin genel kuralı

İki elle boğma (12–15 yaş). İki elle başlatılan boğma galibiyet getirmez. Merkez Sınaycısı «DUR» komutu verip mücadeleyi durdurur, boğmayı tamamen açtırır ve uyarır; mücadele aynı konumdan devam eder. Tekrarlanırsa KINAK verilir.

Boğmada baskının başlaması (12–15 yaş). Tek elle boğma kurulup boyna baskı başlar başlamaz Merkez Sınaycısı derhâl UTKU ilan eder; pes işareti beklenmez.

8.G.6. Yere çarpma yasağı ve Sınaycının müdahalesi

Yer mücadelesi sırasında rakibi yerden kaldırıp yere çarpmak kesinlikle yasaktır. Tutuşun biçimi önem taşımaz.

Rakip sporcuyu tutup boğma veya eklem kilidi uyguluyorsa onu kaldırıp yere çarpmak yasaktır; kurtulmak için Madde 8.G.8'de belirtilen izinli kurtulma yolları kullanılmalıdır.

Rakip hiçbir yerden tutmuyorsa sporcu yerdeki rakibi kuşağından, ÇAPAN'ından veya bedeninden tutup kaldıramaz ve yere çarpamaz.

Kaldırıp arkaya atmak da yasaktır. «Bu çarpma değil, tekniktir» mazereti kabul edilmez. Yön önem taşımaz — ileri, geri veya yana, yasak aynıdır.

Sporcunun ayakta veya diz üstünde olması önem taşımaz. Basit ölçüt şudur: rakibin ayakları dışında herhangi bir yeri — dizi, sırtı, gövdesi — yere değiyorsa o, yerdeki rakiptir.

Gerekçe: kaldırılan sporcu havada kendini koruyamaz; nasıl yere düşeceğine o değil, atan sporcu karar verir. Darbe boyna ve omurgaya gelir.

Sınayçının müdahalesi. Sınayçı ihlalin tamamlanmasını beklemez, onu önler. Yerdeki rakibin bedeni yerden ayrılmaya başlar başlamaz Merkez Sınayçısı «YASAK» komutu verip hareketi durdurur. Sporcu durup rakibi kontrollü biçimde yere indirirse mücadele aynı konumdan devam eder; ilk girişim sözlü uyarıyla sonuçlanır, tekrarlanırsa KINAK verilir. Sporcu uyarıya rağmen rakibi kaldırıp yere çarparsa veya çarpma Sınayçı müdahale edemeden gerçekleşirse Merkez Sınayçısı maçı derhâl durdurur ve çarpan sporcuyu mağlup ilan eder. Yere çarpılan sporcuyu Yarışma Hekimi muayene eder.

8.G.7. Yerde izin verilen hareketler

Yere çarpma yasağı yer mücadelesinin kendisini sınırlamaz. Yerdeki rakibi kaldırmadan çevirmek, yuvarlamak ve konumunu değiştirmek serbesttir.

Yerde çevirme tekniklerine izin verilir: sporcu dizini, omzunu veya sırtını yerde tutarak rakibi kendi bedeninin üzerinden çevirebilir.

Rakip kendi ayakları üzerine kalkmışsa artık yerdeki rakip sayılmaz ve atış tekniklerine yeniden izin verilir.

8.G.8. İzin verilen kurtulmalar

Boğmaya veya eklem kilidine yakalanan sporcu şu yollarla kurtulmaya çalışabilir: rakibin tutuşunu kırmak, konumunu değiştirmek, yuvarlanmak veya mesafe açmak. Kaldırıp yere çarpmak kurtulma yolu sayılmaz.

8.G.9. Yasak hareketler

- ❖ Bütün vuruşlar (el, ayak, diz, dirsek, baş);
- ❖ Omurganın zarar görmesine yol açabilecek teknikler; kaburgaların / kasığın üzerine düşmek;
- ❖ Topuğu acıtacak biçimde burmak; yer mücadelesi sırasında sırtüstü atmak;
- ❖ Saçtan tutmak, ısırarak, selamı reddetmek.

8.G.10. Donanım

Donanım kuralları bütün yaş gruplarında ve kadın sporcular için aynı şekilde uygulanır.

Donanım	Kural
ÇAPAN ve kuşak	Zorunludur — yarışma kıyafeti
Dişlik	İzin verilir, zorunlu değildir
Kadın sporcular	ÇAPAN'ın altına tişört giyilir
Sert koruyucular (kasık, göğüs, dirsek ve diz koruyucuları)	Yasaktır — güreşte sert koruyucu rakibi yaralayabilir

| K | KAÇUT DİSİPLİNİ — TAKTİK KENDİNİ SAVUNMA

8.K.1. Disiplinin niteliği ve amacı

- ❖ KAÇUT, alpagut savaş sanatının ayrılmaz parçasıdır. Alpagut'un taktik kendini savunma disiplini: hem eski Türk savaş kültürünün mirasını hem de bugünün gerçek kendini savunmasını — silahlı ve silahsız, bir veya birden çok rakibe karşı — öğretir. Yarışmada bu bilgi ve beceri gösteri yoluyla ölçülür: sporcular birbiriyle dövüşmez; Sınayçılar resmî Yörtemlerin, silahlı ve silahsız dizilerin ve kendini savunma durumlarının uygulama kalitesini değerlendirir.
- ❖ Disiplinin amacı: alpagut yarışma tekniklerinin doğru uygulanışını göstermek, tarihî savaş mirasını korumak, silah kullanma becerisini ve silahlı, silahsız, bir veya birden çok rakibe karşı gerçek kendini savunma becerisini geliştirmek.

8.K.2. Resmî Yörtemler

- ❖ KAÇUT disiplinde dokuz (9) resmî Yörtem uygulanır — her derece için bir tane. Bunlar üç ÜSTÜNGÜ'de gruplandırılır: ALPATAÇ Yörtemleri (Y.1–Y.3), BİLGİNALP Yörtemleri (Y.1–Y.3) ve YARĞAN Yörtemleri (Y.1–Y.3). Değerlendirme gösterinin bütününe dayanır.
- ❖ Silahlı, silahsız ve karma biçimde hazırlanmış kendini savunma gösterileri de bu disiplin kapsamında yapılır.
- ❖ Her gösteri şu zorunlu öğeleri içerir: açılış selamı (Alpagut selamı — HA), teknik dizi (Yörtem), yarışma canlandırması, kapanış ve çıkış.

8.K.3. Yarışma kategorileri

Yarışma üç ayrı kategoride yapılır; her kategori yaş grupları içinde bireysel, çift ve takım formatında düzenlenir.

Kategori	İçerik
Resmî Yörtem	Sporcu kendi derecesine kadar olan (o derece dâhil) Yörtemlerden birini uygular (bkz. Madde 8.K.2)
Serbest kompozisyon — silahsız	Sporcunun kendisinin kurduğu silahsız kompozisyon
Serbest kompozisyon — silahlı	İzin verilen silahla kurulmuş kompozisyon (bkz. Madde 8.K.5)

Resmî Yörtem kategorisinde sporcu kendi derecesine kadar olan (o derece dâhil) Yörtemlerden birini seçer; sporcunun derecesinin üstündeki Yörtem uygulanmaz, uygulanırsa KINAK verilir.

8.K.4. Yarışma formatları ve süre sınırları

- ❖ **Bireysel gösteri:** 1 katılımcı — 60–90 saniye.
- ❖ **Çift gösteri:** 2 katılımcı — 90–120 saniye.
- ❖ **Takım gösterisi:** 3 ve daha fazla katılımcı — 120–180 saniye. Katılımcı sayısı sınırlı değildir.
- ❖ Süre sınırının ± 5 saniye aşılması uyarıyla, daha fazla aşılması KINAK ile sonuçlanır.

Gösteri BERKUT çemberinde (6 m) yapılır; alandan çıkmak KINAK ile cezalandırılır.

KAÇUT takım gösterisi BÖLÜK takım yarışmasından farklıdır: BÖLÜK'te takımın üç sporcusu dövüş disiplinlerinde yarışır, KAÇUT'ta ise katılımcılar tek bir teknik diziyi birlikte uygular.

8.K.5. İzin verilen silahlar

- ❖ Bütün silahlar eğitim veya gösteri için tasarlanmış güvenli maketler olmalıdır. Gerçek kesici, delici veya darbe silahlarının kullanılması kesinlikle yasaktır. Her silahı yarışmadan önce Koordinatör kontrol eder.
- ❖ KAÇUT disiplinde izin verilen silahlar ve bunların şartları aşağıdaki tabloda verilir.
- ❖ Özel izin gerektirdiği belirtilen silahlar yalnızca Baş Sınayçının onayıyla ve ayrı bir güvenlik kontrolünden sonra kullanılır.

Silah	İzin	Şart
Çomak	Serbest	-
Ahşap kılıç / yatağan	Serbest	maket (kör) silah
Kalkan	Serbest	-
Kement (ip)	Serbest	-
Yay ve ok	Özel izin	kör, uçsuz oklar; kontrollü mesafe
Topuz / sopa	Özel izin	ağırlığı en fazla 1,5 kg; uzunluğu en fazla 80 cm
Akinak / hançer	Özel izin	kesmeyen maket silah
Mızrak / cıda	Özel izin	maket silah; uzunluğu sporcunun boyundan kısa olmamalı ve kol başın üzerine kaldırıldığında parmak uçlarının yüksekliğinden uzun olmamalıdır
Balta	Özel izin	maket (kör) silah

Maket (kör) silahlarla eğitim ve yarışmada yaş sınırı yoktur.

Özel izin gerektiren silahlar için ek güvenlik şartları: Baş Sınayçının onayı ve ayrı bir güvenlik kontrolü gerekir; okçulukta yalnızca kör, uçsuz oklar kontrollü mesafede kullanılır (savaş okları veya sivri uçlu oklar kesinlikle yasaktır). En az güvenlik mesafesini, seyirci bölgesini ve koruyucu donanımı Baş Sınayçı ile güvenlik koordinatörü birlikte belirler.

8.K.6. Kıyafet ve donanım

Donanım	Kural
Resmî Alpagut kıyafeti ve kuşağı	Bütün kategorilerde zorunludur
Silahlı kategoride koruyucu donanım	Baş Sınayçı ve güvenlik koordinatörünün belirlediği koruyucular — kask, eldiven
Takılar, saat, sert aksesuarlar	Yasaktır

8.K.7. Değerlendirme ölçütleri

Sınayçı gösteriyi aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirir:

Ölçüt	Değerlendirilen
Sıra	Resmî Yörtemde: adımlar resmî sırayla ve atlanmadan uygulanır. Serbest kompozisyonda: kompozisyon tutarlı ve bütündür
Doğruluk	Her teknik doğru biçimde, doğru hedef hattında ve doğru mesafede uygulanır
Güç	Hareketlerde gerçek güç hissedilir — havada hafif bir uygulama değildir
Hız ve çeviklik	Teknikler dövüş hızıyla uygulanır; geçişler ağır değildir
Ritim ve tempo	Hız ana göre değişir: saldırı anında hızlı, hazırlıkta ölçülü
Denge ve duruş	Duruşlar sağlamdır; sporcu hiçbir anda dengesini kaybetmez
Ruh ve ifade	Uygulama dövüş kararlılığıyla yapılır — bakış, nefes ve gerilim yerindedir
Zorluk	Serbest kompozisyonda: tekniklerin ve kombinasyonların karmaşıklığı
Eşzamanlılık	Çift ve takım gösterisinde: katılımcılar hareketleri aynı anda ve aynı ritimde uygular

8.K.8. Sınayçı Heyeti

Gösteriyi üç Sınayçı değerlendirir: bir Merkez Sınaycısı ve iki Masa Sınaycısı. Her biri bağımsız puan verir; nihai teknik yetki Merkez Sınaycısına aittir.

Sporcu alana girdikten sonra uygulanacak Yörtemin adı ilan edilir; serbest kompozisyonda kategorinin adı ilan edilir. Üç Sınayçı puanlarını aynı anda gösterir; hiçbir Sınayçı bir başkasının puanını önceden görmez.

- ❖ Diğer disiplinlerdeki yapı uygulanır: kararlar Merkez Sınavçısı ile Masa Sınavçısının ortak kararıyla ilan edilir; görüş ayrılığı olduğunda Koordinatör devreye girer.

8.K.9. Puan sistemi

Her Sınavçı her tekniğe ayrı ayrı değil, gösterinin bütününe tek puan verir. Nihai puan üç puanın aritmetik ortalamasıdır; üst sınırı ise altı (6) puan (UTKU) olarak kalır. KAÇUT'ta kartlar gösterinin puanını gösterir; bu puan ölçeği dövüş disiplinlerindeki puan hesabından ayrıdır.

- ❖ Alpagut'un ortak puan sistemi KAÇUT'ta uygulamanın kalitesine göre uygulanır:
- ❖ **SARGUT (1 puan — sarı kart):** Gösteri tamamlanmıştır, ancak belirgin kusur vardır: sıra bozulmuş, denge kaybedilmiş veya güç ya da doğruluk zayıftır.
- ❖ **ACAR (3 puan — mavi kart):** Bütün ölçütler yerine getirilmiştir, yalnızca küçük kusurlar vardır; göze çarpan hata yoktur.
- ❖ **UTKU (6 puan — kırmızı kart):** Bütün ölçütler kusursuz ve eksiksiz yerine getirilmiştir; gösteri dövüş gerçekliğiyle uygulanmıştır.

8.K.10. KINAK sistemi

- ❖ Diğer disiplinlerdeki KINAK kuralı uygulanır (Madde 7.4). KINAK aşağıdaki durumlarda verilir:
- ❖ Silahı yere düşürmek; dengeyi kaybetmek; süre sınırını aşmak; çağrıldıktan sonra 2 dakika içinde meydana gelmemek; Alpagut selamını reddetmek; resmî kıyafet kuralını ihlal etmek; Sınayçıya saygısızlık; sportmenliğe aykırı davranış; gösteriyi yarıda bırakmak — formun unutulması veya uygulamanın durdurulması; gösteri alanını terk etmek; en az süreyi tamamlamamak; kendi derecesinin üstünde Yörtem uygulamak; silah güvenliğini ihlal etmek — silahı Sınayçıya veya seyirciye doğrultmak ya da kontrolsüz çevirmek; kontrol edilmemiş silah veya donanımla gösteri yapmak; gösteri sırasında dışarıdan talimat almak; çift ve takım gösterisinde kontrolsüz temas.

KINAK genel kurala göre kaydedilir ve eşitlik ölçütünde dikkate alınır (bkz. Madde 5.4). KINAK gösterinin puanını doğrudan değiştirmez; uygulamanın kalitesi Sınayçının verdiği puana yansır.

8.K.11. Gösterinin durdurulması

Sporcu kısa süre duraksarsa gösteri devam eder; bu, sıra ölçütünde dikkate alınır.

Sporcu formu unutup devam edemiyorsa veya gösteriyi durdurursa gösteri bitmiş sayılır: KINAK verilir ve gösteri SARGUT olarak değerlendirilir.

İstisna: gösteri sporcudan kaynaklanmayan nedenlerle — silah kırıldığında, kıyafet yırtıldığında veya dış bir engel ortaya çıktığında — kesilirse Baş Sınayçı gösterinin tekrarına izin verebilir ve KINAK verilmez.

8.K.12. Galibin belirlenmesi

- ❖ En yüksek nihai puanı toplayan katılımcı, çift veya takım galip ilan edilir. Eşitlik hâlinde aşağıdaki ölçütler sırayla uygulanır: önce KINAK'ı az olan katılımcı üstün sayılır; eşitlik sürerse Merkez Sınayçısının verdiği puan belirleyicidir; bu puan da eşitse eşit kalan katılımcılar aynı Yörtemi bir kez daha uygular ve Sınayçılar yalnızca bu gösteriye göre karar verir. Tekrar uygulamada puanlar yine eşit olursa galibi üç Sınayçı oy çokluğuyla seçer.

8.K.13. İtiraz usulü

- ❖ KAÇUT disiplini kapsamındaki itirazlar Madde 10'da belirlenen itiraz usulüne göre incelenir. Ek kurallar uygulanmaz.

MADDE 9 — GÜVENLİK, SAKATLIKLAR VE SAĞLIK PROTOKOLÜ

9.1. Amaç

Bu Madde, yarışma sırasında meydana gelen sakatlık ve kazalarda uygulanacak protokolleri belirler.

9.2. Sağlık ekibi

- ❖ Her yarışmada en az bir lisanslı spor hekimi bulunmalıdır.
- ❖ Yarışma Hekimi sakatlıkları teşhis ve tedavi etmeye yetkilidir.
- ❖ Yarışma Hekiminin yarışmaya elverişlilik konusundaki kararı kesindir ve hiçbir Sınayıcı, antrenör veya katılımcı tarafından tartışmaya açılamaz.

9.3. On saniye kuralı

Sporcu sekize kadar sayılmadan kalksa bile sayım sekize kadar devam eder; sekize kadar sayılmadan sporcunun mücadeleye dönmesine izin verilmez. Sporcu bilincini kaybetmişse sayım yapılmaz; Merkez Sınayıcısı derhâl «Hekim» komutunu verir ve maç biter.

- ❖ Düşen veya atılan sporcu on (10) saniye içinde tam olarak kalkamıyorsa Merkez Sınayıcısı derhâl müdahale eder ve rakip UTKU ile galip ilan edilir (bkz. Madde 7.2).
- ❖ Bu anda Merkez Sınayıcısı derhâl sporcunun yanına gider, elini kaldırır ve «Hekim!» komutunu verir.
- ❖ Süre Sınayıcısı sayıma yalnızca Merkez Sınayıcısının işaretiyle başlar. Sekizinci (8.) saniyede uyarı, onuncu (10.) saniyede son sinyal verilir. Sporcu sekizinci (8.) saniyeden önce kalksa da sayım sekize kadar devam eder; sayım ancak bundan sonra, sporcu tam olarak ayakta olduğunda ve Merkez Sınayıcısı elini indirdiğinde durdurulur.
- ❖ Yarışma Hekimi sporcunun maça devam etmeye elverişli olmadığını bildirdiğinde bu karar katılımcının resmî yarışma kartına yazılır.

9.4. Sağlık müdahalesi süresi

- ❖ Yarışma sırasında meydana gelen sakatlıklar için üç (3) dakikalık sağlık müdahalesi süresi verilir.
- ❖ Bu süre dolduğunda sporcunun devam etmeye elverişli olup olmadığını Yarışma Hekimi belirler; Sınayıcı Heyeti bu kararı uygular.

9.5. Baş yaralanması (beyin sarsıntısı) protokolü

Basamak	Hareket	Sorumlu taraf
1	Maçı derhâl durdurur	Merkez Sınayıcısı
2	Hekimi maç alanına çağırır	Merkez Sınayıcısı
3	10 saniyelik sayıma başlar (bilinç kaybı şüphesi varsa sayım yapılmaz — bkz. Madde 9.3)	Süre Sınayıcısı
4	Sporcuyu muayene eder	Sağlık ekibi
5	Sakatlığı belgeler	Hekim + Yazman
6	Yarışmadan çıkarır (hekimin yazılı kararıyla)	Baş Sınayıcı + Hekim
7	En az dinlenme süresini belirler	Hekim (bkz. Madde 9.6)

9.6. Nakavttan sonra zorunlu dinlenme süresi

Durum	En az dinlenme süresi
Nakdaun (ACAR)	Aynı gün yeniden yalnızca Yarışma Hekiminin yazılı izniyle yarışabilir
Bilinç kaybıyla nakavt (süresine bakılmaksızın)	90 gün — görüntüleme (BT/MR) gerekir; dönüş yalnızca hekim izniyle
Bilinç kaybı olmadan nakavt (10 saniye içinde kalkamadı)	60 gün — belirtisiz olmalı ve Yarışmaya Dönüş Protokolü tamamlanmış olmalı
Teknik nakavt — beyin sarsıntısı belirtileriyle	30 gün — belirtisiz olmalı ve Yarışmaya Dönüş Protokolü tamamlanmış olmalı
Başa vuruşlardan teknik nakavt — beyin sarsıntısı belirtileri olmadan	30 gün — belirtisiz olmalı ve Yarışmaya Dönüş Protokolü tamamlanmış olmalı
Başka nedenlerle teknik nakavt (sakatlık, yorgunluk)	14 gün — olağan dinlenme ve Yarışmaya Dönüş Protokolü
Belgelenmiş beyin sarsıntısı (her durumda)	En az 30 gün — dönüşten önce nörolojik muayene gerekir
12 ay içinde tekrarlanan nakavt veya teknik nakavt	Olağan süre iki katına çıkarılır — Sağlık Komisyonunun incelemesi zorunludur

i Nakavt olan sporcu hekimin yazılı izni olmadan aynı yarışmada bir sonraki maça çıkamaz.

Bu kuralın ihlali düzenleyicinin akreditasyonunun iptaliyle sonuçlanabilir.

9.7. Sakatlanan sporcunun durumu

- ❖ Yarışma Hekimi tarafından yarışmaya elverişsiz ilan edilen sporcu, o yarışmanın kalan maçlarından sağlık nedeniyle çekilmiş sayılır. Böyle bir çekilme, kural ihlalinin doğan diskalifiye ile bir tutulmaz; resmî tutanağa «sağlık nedeniyle çekilme» olarak kaydedilir.
- ❖ Sporcu yasak bir teknik sonucunda sakatlanırsa sakatlanan sporcu galip ilan edilir.
- ❖ İki sporcu aynı anda sakatlandığında puanı fazla olan sporcu galip sayılır; eşitlik hâlinde galip 3 Sınaycının kararıyla belirlenir.
- ❖ Sağlık nedeniyle çekilen sporcunun, rakibi diskalifiye edilse bile, o yarışmanın sonraki turları için etkin statüye dönmesine izin verilmez.

9.8. Doping mücadelesi

- ❖ Bütün katılımcılar WAF'ın doping mücadelesi kurallarına uymalıdır. WAF, Dünya Anti-Doping Kodu'nun imzacısı değildir; Federasyon doping mücadelesi kurallarına uyar ve imzacı olmaya hazırlanmaktadır. WADA'nın her yıl yayımladığı Yasaklılar Listesi uygulanır; yarışma tarihinde yürürlükte olan sürüm esas alınır. Doping ihlallerine ilişkin yaptırımlar WAF'ın doping mücadelesi kurallarına göre belirlenir.

Bütün yarışmalarda aşağıdaki kurallar uygulanır:

❖ Konu	❖ Kural
❖ Kontrolü reddetme	❖ Numune vermeyi reddetmek veya işlemiden kaçınmak kural ihlalidir ve pozitif sonuçla aynı şekilde cezalandırılır

❖ Konu	❖ Kural
❖ Tedavi amaçlı kullanım	❖ Yasaklılar listesindeki bir maddeyi tedavi amacıyla kullanan sporcu yarışmadan önce yazılı izin almalıdır
❖ Reşit olmayanlar	❖ 18 yaş altı sporcunun kontrolü velinin veya yasal temsilcinin katılımıyla yapılır; sonuç gizli tutulur

❖
Pozitif sonuç, Madde 13 kapsamında ağır ihlal olarak ele alınır. Kontrolün uygulama ayrıntılarını — numunenin nasıl alındığını, hangi sporcuların kontrol edildiğini ve tedavi amaçlı kullanım izninin nasıl düzenlendiğini — Federasyon belirler.

❖

❖

- ❖ Doping mücadele kurallarının şüpheli ihlallerini WAF Anti-Doping Komitesi, WAF'ın doping mücadele kurallarındaki sonuç yönetimi usulüne göre inceler. Temyiz başvurusu WAF Anti-Doping Temyiz Kuruluna, ardından Spor Tahkim Mahkemesine yapılır.

MADDE 10 — RESMÎ İTİRAZ VE TEMYİZ

10.1. Amaç

Bu Madde, yarışma sırasında ortaya çıkan ihtilaflı konulara uygulanan itiraz ve temyiz usullerini belirler.

10.2. İtiraz usulü

Basamak	Hareket	Süre
1	Temsilci «İTİRAZ» kartını kaldırır	Yarışma sürerken — derhâl
2	Merkez Sınayçısı yarışmayı durdurur	Kart kaldırılır kaldırılmaz
3	Video kanıtı Sınayçı Heyetine sunulur	3 dakika içinde
4	Koordinatör karar verir	5 dakika içinde
5a	Kabul edildi: kart geri verilir; yarışma devam eder	—
5b	Reddedildi: kart alıkonulur; sonraki itiraz yalnızca yazılı olarak yapılabilir	—

i Karar ilan edildikten sonra yapılan itiraz kabul edilmez.

- ❖ **İtiraz sırasında yarışmanın durdurulması:** İTİRAZ kartı kaldırılır kaldırılmaz Merkez Sınayçısı maçı derhâl durdurur. İtirazın incelenmesi tamamlanıncaya kadar maç yeniden başlatılmaz. İtiraz reddedilirse maç kesildiği yerden devam eder. İtiraz kabul edilirse Koordinatör ilgili kararı ilan eder.

10.3. Temyiz

- ❖ Her ülkenin resmî temsilcisi, ulusal federasyonun yönetimi, takım yönetimi veya sporcunun antrenörü Temyiz Jürisine başvurabilir.
- ❖ Temyiz başvurusu, ilgili maçın veya yarışmanın sonucu ilan edildikten sonra on (10) dakika içinde yazılı ve imzalı olarak (Ek 3) yapılır.
- ❖ Harç: itiraz — katılım ücretinin %30'u, ancak 30 ABD dolarından az olmamak üzere; temyiz — katılım ücretinin %50'si, ancak 50 ABD dolarından az olmamak üzere. İtiraz veya temyiz kabul edilirse ödenen harç 14 takvim günü içinde iade edilir.
- ❖ Temyiz başvurusu incelenirken yarışmanın kalan maçları durdurulmaz.

10.4. Temyiz Jürisi

Gösterge	Değer
Üye sayısı	3 (+ 3 yedek üye)
Bir federasyondan en fazla	1 üye
Çıkar çatışması	Kendiliğinden değiştirilme
Karar usulü	Oylama; çekimser kalmak yasaktır
Nihai karar	WAF içinde kesin ve bağlayıcıdır. WAF Tüzüğüne uygun olarak Spor Tahkim Mahkemesine (CAS) başvurulabilir (bkz. Disiplin Kodu, Madde 19)

i Başvuru haklı bulunursa: sonucun iptali, maçın tekrarı veya konu Sınayıcıyla ilgiliyse yaptırım tavsiyesi.

İtiraz veya temyiz başvurusunda katılımcıların adları ve olayın ayrıntılı anlatımı bulunmalıdır. Genel şikâyetler kabul edilmez.

MADDE 11 — HUKUKİ SORUMLULUK VE SİGORTA

11.1. Amaç

WAF Yürütme Kurulu kararıyla onaylanan bu Talimat, yarışmaya katılan kişilerin hukuki sorumluluğunu, uygulanan sigorta yükümlülüklerini ve Federasyonun sorumluluğunun sınırlarını belirler.

11.2. Katılımcının riski gönüllü olarak üstlenmesi

- ❖ Her takım temsilcisi, bu Talimata uygun hazırlanmış yarışma yönergesini aldığı anda ve sorumluluk beyanını imzaladığında yarışmaya katılımın doğal fiziksel riskler taşıdığını kabul etmiş olur.
- ❖ Katılımcı, alpagut sporuna özgü fiziksel temas ve sakatlık risklerinden haberdar olduğunu beyan eder ve bu riskleri gönüllü olarak üstlenir. Bu kabul, düzenleyicinin gerekli bütün güvenlik önlemlerini alma yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Bu risk kabulü, düzenleyicinin ihmalden doğan durumları kapsamaz. Federasyon içindeki disiplin niteliğindeki konuları WAF Disiplin Kurulu inceler; karara karşı Madde 13.4 uyarınca temyiz yoluna gidilebilir. Bu hüküm, tarafların uygulanan mevzuattan doğan haklarına hâle getirmez.
- ❖ Bu hüküm, yasak teknikler sonucunda meydana gelen sakatlıkları kapsamaz — bu durumlarda sorumluluk kuralı ihlal eden tarafa aittir.

11.3. Federasyonun sorumluluğu

- ❖ WAF, yarışmalar için bu Talimatta belirtilen standartları belirler ve kendi yetkisi dâhilinde bunlara uyulmasını denetler.
- ❖ Federasyon, bu Talimata uygun düzenlenen yarışmalarda meydana gelen olağan spor sakatlıklarından — bu Talimatla izin verilen tekniklerden kaynaklanan ve sağlık ekibi tarafından usulüne uygun belgelenen sakatlıklardan — mali sorumluluk taşımaz.
- ❖ Federasyon, düzenleyici üye kuruluşun kural ihlallerinden doğrudan mali sorumluluk taşımaz; ancak Federasyon böyle bir kuruluşun akreditasyonunu iptal etme hakkını saklı tutar.

11.4. Zorunlu sigorta

- ❖ Spor kazası sigortası yarışmaya kaydın ön şartıdır. Geçerli sigortası olmayan katılımcı yarışmadan çıkarılır.
- ❖ Sigorta en az aşağıdakileri kapsamalıdır:
 - sakatlık (kemik kırığı, baş yaralanması, boyun / omurga yaralanması);
 - hastanede tedavi giderleri;
 - geçici iş göremezlik.
- ❖ En az sigorta tutarını WAF her yarışma sezonundan önce belirler.

11.5. Mücbir sebep

- ❖ Yarışma, Federasyonun denetimi dışındaki olaylar — bunlarla sınırlı olmamak üzere doğal afet, silahlı çatışma veya salgın dâhil — nedeniyle iptal edilirse katılım ücreti on dört (14) takvim günü içinde iade edilir; belgeyle kanıtlanan ve geri alınamayan giderler düşülür.

MADDE 12 — DAVRANIŞ KURALLARI

12.1. Amaç

Bu Madde, yarışmaya katılan bütün taraflardan — sporculardan, antrenörlerden, Sınayçılardan, düzenleyicilerden ve seyircilerden — beklenen davranış standartlarını belirler.

12.2. Sporcuların yükümlülükleri

- ❖ Rakiplere, Sınayçı heyetine, antrenörlere ve seyircilere saygılı davranmak;
- ❖ Alpagut selamını (HA) yarışmadan önce ve sonra vermek;
- ❖ Sınayçıların kararına uymak; karara katılmadığında yalnızca resmî itiraz yoluna başvurmak;
- ❖ Yasak teknikleri kasten uygulamamak;
- ❖ Yarışma sırasında veya sonrasında sosyal medyada bile bile yalan bilgi, iftira niteliğinde içerik veya yarışmanın dürüstlüğü hakkında dayanaksız uydurma bilgi yaymamak.

12.3. Antrenörlerin yükümlülükleri

- ❖ Söz veya hareketle yarışmanın akışına müdahale etmemek;
- ❖ Oturmak; meydanın sınırları dışında kalmak;
- ❖ Yarışma boyunca akreditasyon kartını boynunda asılı taşımak;
- ❖ Sporcuya yalnızca izin verilen yardımı (su, sargı) yapmak.

Not: WAF yarışmalarına katılan antrenörlerin, WAF Lisans Sisteminin 16.2. maddesi uyarınca en az YARĞAN (I. SAN) düzeyinde geçerli WAF antrenör lisansı olmalıdır.

12.4. Sınayçıların etik yükümlülükleri

- ❖ Kararları tarafsız ve şeffaf biçimde vermek;
- ❖ Yarışan takımlarla kişisel ilişkilerden kaçınmak;
- ❖ Çıkar çatışması olduğunda Baş Sınayçı tarafından değiştirilmeyi kabul etmek.

12.5. Yasak davranışlar (bütün taraflar için)

- ❖ Yarışma sırasında alkollü içki içmek;
- ❖ Herhangi bir tarafa karşı sözlü veya fiziksel şiddet;
- ❖ Irk, din, cinsiyet veya milliyet nedeniyle ayrımcılık;
- ❖ Sınayçılara rüşvet teklif etmek veya sonucu önceden ayarlamak.

12.6. Seyircilerin davranışı

- ❖ Meydanın sınırları içine girmek yasaktır.
- ❖ Sporculara, antrenörlere veya Sınayçılara yönelik sözlü saldırılar yasaktır.
- ❖ Baş Sınayçının talimatlarına uymayan seyirci salondan çıkarılır.

12.7. Yarışmanın dürüstlüğü

Yarışmanın sonucu meydana kazanılır. Sonucu meydan dışı yollarla — bahis, sahte belge veya gizli anlaşma ile — etkilemek sporun kendisini yok eder.

No	Kural
1	Sporcular, antrenörler, Sınayıcılar ve görevliler Alpabut yarışmalarına bahis oynayamaz — kendi karşılaşmalarıyla ilgili olup olmadığına bakılmaksızın
2	Sonucu etkileme teklifi alan kişi bunu derhâl bildirmelidir; böyle bir teklifin gizlenmesi başlı başına ihlal sayılır
3	İyi niyetle bildirimde bulunan kişiye baskı, tehdit veya misilleme ayrı bir ihlal sayılır
4	Yaşın veya kimliğin tahrif edilmesi ağır ihlaldir; ilgili sonuçlar iptal edilir
5	Yaş tahrif edildiğinde asıl sorumluluk belgeyi sunan yetişkine — antrenöre, kulübe veya temsilciliğe — aittir

Çocuk kategorilerinde yaşın tahrif edilmesi yalnızca adalet değil, aynı zamanda güvenlik meselesidir: yaşça büyük sporcu küçük rakiple karşılaşır ve sakatlık riski artar. Bu kuralların ihlali Madde 13'te belirtilen disiplin yaptırımları çerçevesinde incelenir. Bildirim kanalını, bildirimde bulunan kişinin korunmasını ve yaptırımların ölçeğini Federasyonun resmî kuralları belirler.

MADDE 13 — DİSİPLİN YAPTIRIMLARI

13.1. Amaç

Bu Madde, yarışma sırasında ve sonrasında uygulanan disiplin yaptırımlarının kapsamını belirler.

13.2. Disiplin yaptırımlarının kademeleri

Kademe	Terim	Uygulama şartı	Sonuç
1	Uyarı	Hafif kural ihlali	Tutanağa yazılır; KINAK'a doğru bir adımdır
2	KINAK (ceza puanı)	Madde 7.4 uyarınca	Ceza olarak kaydedilir; puan değeri yoktur. Eşitliğin çözümünde dikkate alınır. 3 KINAK'ın birikmesi o maçın kaybıyla sonuçlanır; yarışmadan diskalifiye sayılmaz
3	Diskalifiye	Ağır veya kasıtlı ihlal	Yarışmadan çıkarılma
4	Yarışmadan ihraç	Antrenörün / temsilcinin kaba davranışı	Kişinin spor tesisinden çıkarılması
5	Geçici men	Tekrarlanan ihlaller	1 aydan 5 yıla kadar yarışma yasağı (bkz. Disiplin Kodu, Madde 16.1)
6	Ömür boyu men	Çok ağır ihlal (rüşvet, sonucun önceden ayarlanması vb.)	WAF Disiplin Kurulunun kararıyla

13.3. Ağır ihlaller (derhâl diskalifiye)

- ❖ Kasten sakatlamaya yönelik teknik;
- ❖ Sınayıcıya fiziksel saldırı;
- ❖ Sonucun önceden ayarlanması (şike);
- ❖ Doping kullanımının kanıtlanması;
- ❖ Yarışma sırasında ayrımcılık veya ırkçı hakaret.

13.4. Temyiz hakkı

- ❖ Disiplin kararlarına karşı temyiz başvurusu Madde 10'da belirlenen usulle yapılır.
- ❖ Ömür boyu men kararlarına karşı önce WAF Disiplin Kurulunun Temyiz Heyetine başvurulur. Temyiz Heyetinin kararına karşı sporcu, uluslararası yarışmalar bakımından Spor Tahkim Mahkemesine (CAS) başvurma hakkını saklı tutar. Ömür boyu men kararlarına ilişkin iç temyiz usulünün tamamı için bkz. Disiplin Kodu, Madde 17–19.

MADDE 14 — SPORCUNUN KATILIM HAKKI VE MİLLÎ TEMSİL

14.1. WAF uluslararası yarışmasında yarışan sporcu, vatandaşı olduğu ülkeyi temsil eder.

14.2. İki veya daha fazla ülkenin vatandaşı olan sporcu bunlardan herhangi birini temsil edebilir; bir WAF uluslararası yarışmasında bir ülkeyi temsil etmiş olan sporcu, başka bir ülkeyi temsil etmeden önce Madde 14.3'e tabidir.

14.3. Millî temsilin değiştirilmesi — bir WAF uluslararası yarışmasında bir ülkeyi temsil etmiş olan ve başka bir ülkeyi temsil etmek isteyen sporcu bunu ancak önceki ülkeyi son kez temsil ettiği tarihten itibaren üç (3) yıl geçtikten sonra ve yeni ülkenin vatandaşlık şartlarını taşıdığı anda yapabilir. Bu süre, her iki ülkenin Millî Temsilcilerinin veya Ulusal Federasyonlarının yazılı onayı ve WAF'ın onayıyla kısaltılabilir veya kaldırılabilir.

14.4. Millî temsildeki her değişiklik WAF'ın onayına ve sporcunun Federasyonun katılım hakkı ve dopingle mücadele kurallarına uymasına tabidir.

14.5. Sporcunun katılım hakkı veya millî temsiliyle ilgili ihtilafları WAF Disiplin Kurulu çözer; bu Talimata ve WAF Tüzüğüne uygun olarak temyiz hakkı saklıdır.

EK 1 — YAŞ VE SIKLET KATEGORİLERİ

Yaşın hesaplanması: sporcunun yaş kategorisi doğum yılına göre belirlenir — yarışma yılının 31 Aralık tarihinde dolduracağı yaş esas alınır. Sıklet sınırlarına üst sınır dâhildir: «-30 kg», 30,00 kg dâhil demektir; bir sonraki kategori 30,01 kg'dan başlar. İşaretleme: sıklet rakamının önündeki «+» işareti açık üst kategoriye gösterir. Çocuk, yıldız ve genç yaş gruplarında (8–17 yaş) herhangi bir açık kategoride izin verilen en yüksek ağırlık, sınır değerinden 10 kg fazladır — örneğin 10–11 yaş grubunda +45 kg, 45,01 kg'dan 55,00 kg'a kadar (dâhil) demektir. Bu sınır, küçük yaştaki sporcuları kendilerinden hayli ağır bir rakiple karşılaşmaktan korur. Üst sınırdan ağır bir sporcu çocuk, yıldız veya genç yaş grubuna kaydolursa Organizasyon Komitesi ek sıklet kategorisi açar; sporcu hiçbir durumda kendisinden 10 kg'dan fazla ağır bir rakiple eşleştirilmez. Büyükler ve veteranlar yaş gruplarında (18 yaş ve üzeri) en üst açık kategorinin üst sınırı yoktur.

Çocuklar — 8–9 yaş

Erkekler: -25 kg / -30 kg / -35 kg / -40 kg / +40 kg (en fazla 50 kg)

Kadınlar: -25 kg / -30 kg / -35 kg / +35 kg (en fazla 45 kg)

Çocuklar — 10–11 yaş

Erkekler: -30 kg / -35 kg / -40 kg / -45 kg / +45 kg (en fazla 55 kg)

Kadınlar: -30 kg / -35 kg / -40 kg / +40 kg (en fazla 50 kg)

Yıldızlar — 12–13 yaş

Erkekler: -35 kg / -40 kg / -45 kg / -50 kg / +50 kg (en fazla 60 kg)

Kadınlar: -35 kg / -40 kg / -45 kg / +45 kg (en fazla 55 kg)

Yıldızlar — 14–15 yaş

Erkekler: -40 kg / -45 kg / -50 kg / -55 kg / -60 kg / -65 kg / +65 kg (en fazla 75 kg)

Kadınlar: -40 kg / -45 kg / -50 kg / -55 kg / +55 kg (en fazla 65 kg)

Gençler — 16–17 yaş

Erkekler: -50 kg / -55 kg / -60 kg / -65 kg / -70 kg / -75 kg / -80 kg / +80 kg (en fazla 90 kg)

Kadınlar: -45 kg / -50 kg / -55 kg / -60 kg / +60 kg (en fazla 70 kg)

Büyükler — 18–35 yaş

Erkekler: -55 kg / -60 kg / -65 kg / -70 kg / -75 kg / -80 kg / -85 kg / +85 kg (üst sınırı yoktur)

Kadınlar: -55 kg / -60 kg / -65 kg / -70 kg / +70 kg (üst sınırı yoktur)

Veteranlar — A: 36–40 yaş / B: 41+ yaş

Erkekler: -55 kg / -60 kg / -65 kg / -70 kg / -75 kg / -80 kg / -85 kg / +85 kg (üst sınırı yoktur)

Kadınlar: -55 kg / -60 kg / -65 kg / -70 kg / +70 kg (üst sınırı yoktur)



Tartı usulü, kıyafet, gözetim ve reşit olmayanların korunması Madde 2.6'da verilir.

Katılımcı geçerli kimlik belgesini, sağlık raporunu ve spor kazası sigortasını gösteren belgeyi sunar.

EK 2 — SINAYÇI KOMUTLARI VE TERİMLERİ

Bu Ekte tanımlanan terimler ve puan terimleri turnaksız, Merkez Sınayçısının maç sırasında verdiği sözlü komutlar ise «» turnak işaretleri içinde gösterilir.

Komut	Anlamı	Kullanıldığı an
YORO	Sol köşe — kırmızı kuşak	Katılımcının tanıtılması
ÇORO	Sağ köşe — mavi kuşak	Katılımcının tanıtılması
HA	Selam: Heyet → Merkez Sınayçısı → Rakip	Yarışmadan önce ve sonra
«VURUŞ AL»	Dövüş duruşunu al	Hareket başlamadan önce
«BAŞLA»	Maç başlar	Maçın başlangıcı
«DUR»	Yarışma durdurulur	Ara, değerlendirme, sakatlık
«DAVAM»	Kısa duraklamadan sonra devam et	KINAK verildikten sonra; puansız kısa duraklamadan sonra
SARGUT	1 puan — teknik puan	Puan getiren hareketten sonra
2 SARGUT (özel kural)	2 puan — BATUR: atış sırasında rakip yerden tamamen kaldırılır (bkz. Madde 8.B.5); CAYMAZ: sıçrayarak ve dönerek yapılan vuruşlar (bkz. Madde 8.C.4); GURŞAK: sırt üzerinden aşırma atışı (bkz. Madde 8.G.3)	Sınayçi SARGUT kartını kaldırır ve parmaklarıyla «2» gösterir
ACAR	3 puan — nakdaun	Nakdaun durumu
UTKU	Galibiyet kartı — galibe verilir (puan değildir)	Nakavt / pes etme / en yüksek puan
«SAKIN»	Sözlü uyarı — puan ve ceza yoktur	Hafif kural ihlali; ikinci SAKIN ile birlikte KINAK verilir
KINAK	Ceza puanı	Kural ihlali
«YASAK»	Yasak hareketi derhâl bırak — mücadele durdurulmaz	Yere çarpma girişimi ve benzeri yasak hareketler; tekrarlanırsa KINAK verilir
ACAR UTKU	İki ACAR ile galibiyet	Özel ilan
UTKU YORO	Kırmızı kuşağın galibiyeti	Son ilan
UTKU ÇORO	Mavi kuşağın galibiyeti	Son ilan
YASAN	Berabere — eşit puan	Maç eşit puanla bittiğinde ilan edilir; galip Madde 5.4'teki ölçütlerle belirlenir
«SALGUR AL»	Yerlerinize	Hazırlıktan / aradan sonra
«ÇÖK»	Diz çök	Hazırlık ve ant içme anı

EK 3 — İTİRAZ / TEMYİZ FORMU

BÖLÜM A — İDARİ BİLGİLER

Yarışmanın adı	
Yarışmanın tarihi	
Disiplin (A / B / C / G / K)	
Bölge / takım	

Başvuran kişi

Adı, soyadı	
Görev	☐ Antrenör ☐ Takım temsilcisi ☐ Diğer: _____
İletişim bilgileri (e-posta ve telefon numarası):	
Sunulduğu tarih ve saat	

Harç

Harç tutarı	İtiraz: katılım ücretinin %30'u (30 ABD dolarından az olmamak üzere) / Temyiz: %50'si (50 ABD dolarından az olmamak üzere)
Ödeme şekli	
Makbuz numarası	
Onaylayan (Genel Sekreter)	

BÖLÜM B — İTİRAZIN / TEMYİZİN İÇERİĞİ

Bu bölümdeki bütün alanlar zorunludur ve eksiksiz doldurulmalıdır.

Olayın olguları	(Saat, yer, olayda yer alan katılımcıların adları)
İtiraz edilen karar	(İtiraz edilen somut kararı, puanı veya hükmü belirtin)
İtirazın / temyizin gerekçeleri	(İhlal edildiği veya yanlış uygulandığı ileri sürülen kuralı veya hükmü ilgili Maddeye atıfla belirtin)
Sunulan kanıtlar (varsa tanık listesi dâhil)	(Eklenen bütün belgeleri, video zaman damgalarını veya tanık ifadelerini sıralayın)

BÖLÜM C — BEYANLAR

Bu İtirazda / Temyiz başvurusunda verilen bilgilerin bildiğim kadarıyla eksiksiz ve doğru olduğunu ve başvurunun iyi niyetle yapıldığını beyan ederim.

Yalan veya yanıltıcı her türlü bilginin Madde 13 uyarınca disiplin yaptırımıyla sonuçlanabileceğini biliyorum.

Spor Tahkim Mahkemesine (CAS) başvuru hakkının ancak WAF'ın bütün iç başvuru yolları tüketildikten sonra ve CAS'ın ilgili kurallarına uygun olarak doğduğunu kabul ediyorum.

Başvuranın imzası: _____ Tarih: _____
Teslim alan (Genel Sekreter): _____ Teslim alma tarihi ve saati:

EK 4 — SINAYÇI HEYETİ KARAR FORMU

BÖLÜM A — DOSYA BİLGİLERİ

Yarışmanın adı	
Konu	(örn. puan kararına itiraz — A disiplini, final maçı)
İtirazın / temyizın kayıt numarası	
Duruşmanın tarihi ve saati	
Kararın tarihi ve saati	

BÖLÜM B — GEREKÇELİ KARAR

(*) ile işaretli alanlar zorunludur ve eksiksiz doldurulmalıdır.

Tespit edilen olgular (*)	(İncelenen kanıtlara göre ne olduğunu belirtin)
Uygulanan kural(lar) (*)	(Talimatın ilgili somut Madde(ler)ini belirtin)
Değerlendirme (*)	(Belirtilen kural(lar)ı tespit edilen olgulara uygulayın)
Karar ve gerekçe (*)	(Kararı ve nedenlerini belirtin)
Dosyanın özeti (isteğe bağlı, bilgi için)	

BÖLÜM C — KARAR

Karar	☐ Kabul edildi ☐ Reddedildi
Oylama	☐ Oybirliğiyle karar ☐ Oy çokluğuyla karar
Oy çokluğuyla alınmışsa karşı oyu belirtin (varsa):	

Heyetin her üyesi bu formu imzalar.

Burada başka bir durum öngörülmemişse karar derhâl yürürlüğe girer.

Bu karar WAF içinde kesindir; ilgili kurallar uyarınca CAS'a başvuru hakkına hâlel getirmez.

Taraflara bu karar ve temyiz hakları hakkında usulüne uygun bilgi verilmiştir.

BÖLÜM D — HEYETİN İMZALARI

Üye 1 (*) — adı, soyadı	
Üye 1 (*) — imza	
Üye 2 (*) — adı, soyadı	
Üye 2 (*) — imza	

Üye 3 (*) — adı, soyadı	
Üye 3 (*) — imza	

Başkanın imzası: _____ Tarih: _____

EK 5 — WAF ALPAGUT TELAFFUZ KILAVUZU VE HARF ÇEVİRİSİ TABLOSU

Alpagut terminolojisinde Türk harfleri kullanılır. Bu Ek, uluslararası kullanım, kayıt sistemleri ve genişletilmiş Latin harflerinin bulunmadığı durumlar için resmî telaffuz kılavuzunu ve ASCII harf çevirisi düzenini verir. Telaffuz sütunu yaklaşık İngilizce ses karşılıklarını, ASCII biçim sütunu ise Türk harflerinin yazılamadığı belge, veri tabanı ve kimlik kartlarında kullanılacak standart harf çevirisini gösterir.

MADDE 1 — HARFLERİN TELAFFUZ ANAHTARI

Aşağıdaki telaffuz ve harf çevirisi kuralları bu Ekin tamamında ve WAF'ın bütün düzenleyici belgelerinde uygulanır:

Harf	Telaffuz	Harf çevirisi
C	İngilizce jam sözündeki j gibi (Türkçedeki c)	j
Ç	İngilizce chair sözündeki ch gibi (ç)	ch
Ş	İngilizce shoe sözündeki sh gibi (ş)	sh
Ğ	önceki ünlüyü uzatır; gh olarak çevrilir	gh
I (noktasız)	İngilizce cup sözündeki gibi; uluslararası biçimde y olarak çevrilir	y
İ (noktalı)	İngilizce see sözündeki ee gibi	i
Ö	ou olarak çevrilir (Fransızca œuf sözündeki œ)	ou
Ü	eu olarak çevrilir (Fransızca lune sözündeki u)	eu

MADDE 2 — TERİMLERİN TELAFFUZU VE HARF ÇEVİRİSİ

WAF belgelerinde kullanılan alpagut terimleri aşağıda gösterildiği gibi telaffuz edilir ve çevrilir. WAF'ın bütün düzenleyici belgelerinde esas biçim Türkçedeki özgün biçimdir; ASCII biçim yalnızca genişletilmiş Latin harfleri gösterilemediğinde veya kayıt, veri tabanı ya da kimlik kartı sistemi yalın ASCII gerektirdiğinde kullanılır.

Terim	Telaffuz	ASCII biçim
ACAR	a-JAR	ACAR
ALPAGUT	al-pa-GOOT	ALPAGUT
ALPATAÇ	al-pa-TACH	ALPATACH
AYÇA	ay-CHA	AYCHA
BATUR	ba-TOOR	BATUR
BAŞAD	ba-SHAD	BASHAD
BAŞLA	BASH-la	BASHLA
BUYRUKALP	boo-yu-RUK-alp	BUYRUKALP
BÖRÜ	beu-RUU	BOUREU
BİLGE	beel-GE	BILGE
BİLGİNALP	beel-gin-ALP	BILGINALP

CAYMAZ	jay-MAZ	CAYMAZ
ÇAPAN	cha-PAN	CHAPAN
ÇOMAQ	cho-MAQ	CHOMAQ
ÇORO	cho-RO	CHORO
DAVAM	da-VAM	DAVAM
DUR	DOOR	DUR
ELKİN	el-KEEN	ELKIN
GUR	GOOR	GUR
GURŞAK	goor-SHAK	GURSHAK
KAÇUT	ka-CHOOT	KACHUT
KUTSAN	koot-SAN	KUTSAN
KÜR	KEUR	KEUR
KÜRŞAD	keur-SHAD	KEURSHAD
PROTEST	pro-TEST	PROTEST
SALGUR	sal-GOOR	SALGUR
SARGUT	sar-GOOT	SARGUT
ŞAD	SHAD	SHAD
TEĞİN	te-GEEN	TEGIN
TOLU	to-LOO	TOLU
TÖRAMAN	teu-ra-MAN	TOURAMAN
TUN	TOON	TUN
ULUCA	oo-LOO-ja	ULUCA
UTKU	OOT-koo	UTKU
VURUŞ	voo-ROOSH	VURUSH
YABGU	yab-GOO	YABGU
YARĞAN	yar-GHAN	YARGHAN
YASAN	ya-SAN	YASAN
YATAĞAN	ya-ta-GHAN	YATAGHAN
YORO	yo-RO	YORO
YÖRTEM	yeur-TEM	YOURTEM
YÖRTEMI	yeur-TE-mee	YOURTEMI
YÖRTEMLER	yeur-tem-LER	YOURTEMLER

MADDE 3 — KULLANIM NOTLARI

3.1. Özgün Türkçe yazılış (örn. BÖRÜ, KÜRŞAD, ÇAPAN) esas biçimdir ve ortam genişletilmiş Latin harflerini desteklediği her yerde — WAF'ın bütün düzenleyici belgelerinde, resmî yarışmalarda, sertifikalarda ve resmî yarışmalarda — kullanılır.

3.2. ASCII biçim (örn. BOUREU, KEURSHAD, CHAPAN) yalnızca genişletilmiş Latin harflerinin güvenilir biçimde gösterilemediği durumlarda kullanılır; bunlarla sınırlı olmamak üzere: uluslararası seyahat belgeleri, yalnızca ASCII kabul eden kayıt sistemleri, düz metinli veri tabanları, yalnızca Latin alfabesiyle sınırlı kimlik kartlarının işlenmesi / basımı ve karakter kümesi sınırlı e-posta / mesajlaşma sistemleri.

3.3. İki biçim aynı belgede kullanıldığında ASCII biçim yalnızca ilk geçtiği yerde özgün biçimin hemen ardından parantez içinde verilir; örneğin: ÇAPAN (CHAPAN). Aynı belgede sonraki kullanımlarda yalnızca özgün biçim yazılır.

3.4. Bu Ek, WAF mevzuatına yeni terimler girdikçe veya uluslararası harf çevirisi standartları değiştikçe güncellenir. Değişiklikler WAF Tüzüğü'nün 11.5. maddesinde belirlenen usulle yapılır.

İ M Z A L A R

Yetkili imza sahipleri

Vasif Namazov

Yönetim Kurulu Başkanı — KUTSAN

İmzaTarih

EMİL RAHİMOV

Geçici Başkan — BAŞAD

Dünya Alpagut Federasyonu

İmzaTarih

D Ü N Y A A L P A G U T F E D E R A S Y O N U

A l p a g u t s p o r d a l ı n ı n u l u s l a r a r a s ı y ö n e t i m k u r u l u ş u

AZ1010, Mikayıl Refili Sok. 32,
Nesimi ilçesi, Bakü, Azərbaycan

office@alpagutfederation.org · alpagutfederation.org

© 2026 Dünya Alpagut Federasyonu · Bütün hakları saklıdır